

Uj Laps

Taxa postală plătită în numerar și aprobată de Dir. Gen. PTT No. 1374

3 Lei

T. „Otthon” Írók és Hírlapírók köre
HUNGARIA, VII., Erzsébet-körut 9—11.

BUDAPEST

Főszerkesztő:
dr. Paál Árpád

KERESZTÉNY MAGYAR POLITIKAI NAPILAP
V. évtolyam, 164 (1310) sz. * Csütörtök, 1936 július 23

Főmunkatárs:
dr. Gyárfás Elemér

A spanyol fővárosban is kitört a forradalmi nyugtalanság

Több órai utcai harc volt Madridban. — A vidékről jövő fölkelő táborokkal még ezután lesz a döntő ütközet

Az angol kormány több hadihajót küldött a spanyol tengerpartra

Londonból jelentik: Spanyolországból érkezett jelentések szerint a helyzet még egyáltalában nem tisztázódott. Allandóan folynak a harcok a jobb- és baloldal között. Madridban, a Prado-sugárúton véres összetűzések voltak.

A kormánycsapatoknak több órai harc után sikerült helyreállítani az utcán a rendet.

Véres harcok voltak San Sebastianban is. Ezek során a kormánycsapatok 25 embert veszítettek. Lineában a kormányhű csapatok és az ellenforradalmárok közötti harcokban 90 ember esett el.

A spanyol várművészek órházai nagyrészt üresen állnak. A francia határszélén az őrséget csendőrséggel erősítették meg. Éjjelkor érkezett jelentések szerint 13 községi képviselői tag, — valamennyien a néparcvonalhoz tartoznak — átlépte a francia határt. A hendayei francia biztos közölte a francia kormánnyal, hogy

a néparcvonal egész Andaluziában szétesőben van.

Andalusia Spanyolország dényugati tengerpartjától északkeletre elnyúló tartomány; az országnak mintegy hetedrésznyi területe. Főhelye: Sevilla, a 300 ezer lakóju nagy ipari város, ahol ott van az állam fegyvergyára s löszerraktára is.

Barcelonában ostromállapotot léptettek életbe. Ez a hely Katalonia fővárosa, mely eddig egyik legfontosabb központja volt a néparcvonal pártjainak, mivel itt volt a legerősebb a tartományi önállóságra és külön önkormányzatra törekvés is.

A spanyol kormány állandó megnyugtató kijelentései ellenére az angol kormány a legmesszebbmenő óvintézkedéseket tesz az angol alattvalók biztonsága érdekében. Vigoban egy angol flottila-vezérhajó és egy torpedóromboló horgonyoz. Egy cirkáló Teneriffába, három cirkáló és egy csatahajó Gibraltárba indult.

Döntő összecsapás 2—3 nap alatt Madrid előtt. — A kormány tízezer főnyi vörös miliciát fegyverzett föl a fővárosban

A vidékről több irányból nyomulnak a főváros ellen

Londonból jelentik: Egybehangzó hírek szerint Madridban a kormány még ura a helyzetnek, de ez a helyzet nagyon bizonytalan. Hadiállapot van a városon kívül és belül s három nap alatt a főváros kapuja előtt végső összecsapásra kerül sor s akkor dől el, hogy ki az úr Spanyolországon. Egyidejűleg Marokkóban, valamint Spanyolország déli és északi részében is véres események várhatók.

Madridban és több kormányhű városban állandóan osztogatják a fegyvereket a munkásoknak és a megbízható önként jelentkezőknek. Minden taxiutót és magángépkocsit lefoglalnak fegyverszállítás céljaira. A madridi vörös milícia 10 ezer főnyi osztaga puskákkal és acélsisakokkal felszerelve elindult a fölkelők feltartóztatására.

Segőivából 5 ezer zendülő indult Madrid ellen, többnyire falusi földművesek és munkások. A kormány felrobbantotta a hidakat, hogy megakadályozza a zendülők előnyomulását.

Egy másik zendülő hadosztály már csak 60 kilométernyire van Madridtól. Egy harmadik Pamplonából indult el és elfoglalta San Sebastiant.

Barcelona ötven helyen lángokban áll. Malaga fölött is füstfellegek úsznak.

A párizsi *Intransigeant* külön tudósítója repülőgépen körüljárta Spanyolországot és szerencsésen megérkezett a tengeri nemzetközi zónába, ahonnan most küldött lapjának jelentést. E szerint Barcelona legalább ötven helyen lángokban állott. Mindenütt bombarobbanás nyomai láthatók. Ebben a városban a kormányhű csapatok repülőgépről szórt bombákkal küzdöttek az ellenforradalmárok ellen s legalább is 200 bombát dobtak le a városba az ellenforradalmárok állásaira.

Malaga felett is sűrű füstfellegek úsznak. Azóta mindkét város a kommunisták hatalmába került s a vörösek vették át az uralmat.

A spanyol kormány hadianyagot kér a francia kormánytól.

Párizsból jelentik: A le-bourgeti repülőterre kedden utasszállító repülőgépen három spanyol tábornok érkezett. A magasrangu katonatisztek nem voltak hajlandók a sajtónak nyilatkozni küldetésükről. Valószínűnek tartják, hogy a spanyol kormány sürgősen hadianyagot kér a francia kormánytól.

(Tudósításunk folytatása a 3-ik oldalon.)

Testvérharc Spanyolországban

A múlt hét péntekje óta Spanyolországban teljes szabályossággal kitört a polgárháború. A szembenlevő afrikai partokról, spanyol Marokkóból indult el maga a hadsereg, hogy rendet csináljon az anyaországban. Ceuta, Tanger, Tetuan, Meilla városok és kikötőhelyek azok a katonai központok is egyuttal, amelyek Spanyolország számára az afrikai partbirtokokat védik, s egyuttal az Atlanti és Földközi tengerek felé az ország tengeri hatalmát biztosítják. Tehát nem csekély jelentőségű, ha az itteni katonai erők állottak a fölkelés élére.

A fölkelés gyorsan átesapott az anyaország szembenlevő partvidékére is; mingyárt első megmozdulása után magáévá tette Spanyolország dényugati partjait, s az onnan északkeleti irányban az ország belsejébe benyúló egész Andaluzia tartományt. Ebben a tartományban Sevilla a főváros, mely egyuttal Dél-Spanyolország legjelentősebb kereskedelmi és ipari városa, vasúti csomópontja és légforgalmi kikötője. Egyeteme is van öt tudomány szak művelésére, továbbá érseki székhely. Negyedmilliónyi lakosainak a száma. A fölkelés szempontjából külön erős pont azért is, hogy itt van Spanyolország második erősségű rádióállomása, továbbá itt van az egész ország legfontosabb fegyvergyártó és hadiszerszámgyártó gyáruzeme.

Az eddigi hírek szerint a fölkelés nemcsak Marokkóban, hanem egész Andaluziában megvetette a lábát, s Sevilla mintegy kisugárzó központul szolgál neki nemcsak rádióállomásával, de fegyver- és munició gyártásával is. Innen indulnak tovább az ország belseje felé a fölkelők további hadműveletei.

A kormány szombat óta ismételtlen közli a madridi rádióállomáson, hogy ura a helyzetnek, s hogy a hadseregnek csak egy rendbontó, lázadó töredéke támadt a haza ellen. Ezzel szemben a fölkelők közlései azt hirdetik, hogy ők az urai a helyzetnek, s hogy ők a haza megújulásáért és nem a haza ellen küzdenek. A fölkelők vezére távirati rendelkezést küld a kormánynak, hogy ne folytassa az ellenállást békés lakóju városok bombázásával, mert ezt a bombázást a fölkelők külön megtilolják a kormánynon. Es jön annak is a híre, hogy a kormány a maga párthívei fölfegyverzésével, rögzített miliciák szervezésével, s még a börtönlakók kiszabadításával is készül a harc fölvételére az előnyomuló fölkelők ellen. Mert igen: a fölkelők előnyomulnak Madrid ellen, még pedig nem is egyirányból.

Homályos a hírekben az, hogy mennyi a rendes hadseregnek az a része, mely a kormány mellett áll. A kormány a fölkelés első lökése után még napok mulva is tartja magát, bár bizonyos kapkodó változtatásokat tett önmagán. Azonban ha így is tartja magát, ebből arra lehet következtetni, hogy a hadsereg bizonyos része még vele van. Viszont a fölkelők a déli tengerpartról hatolnak előre Madrid felé, s Madrid a déli határtól messzi van az ország közepében. Ha mégis e nagy távolságon át fenyegetően haladhatnak előre, ebből arra lehet következtetni, hogy nincs számottevő szervezett haderő ellentükben. Másrészt azt is jelenti, hogy a lakosság se áll ellen a fölkelőknek, sőt éppen elősegíti őket. Az újabb hírek között csakugyan olyan is van, mely arról szól, hogy a vidéki földműves lakosság csatlakozik a

Madrid ellen előnyomulókhoz.

Bizony itt úgy látszik, hogy elemi erők robbannak egymással szemben, s hogy legalább is egyforma nagyságúak ezek az erők. Azért nem tudnak már napok óta birni egymással. Pedig a kormány a rendes országhatalmi szervezet és a vörös szervezetek külön hadserege állana rendelkezésére, mint ahogy a kormány híradásai mondják. Ha a fölkelők mégis e kettős erővel szemben is föl tudnak vonulni, akkor ebből az vehető ki, hogy a kormány körül vagy az országhatalmi szervezet gyöngült meg, vagy a vörös szervezetek külön hadserege nem ér sokat. Mindenesetre nagyon kétséges ilyen körülmények között a hivatalos hatalom szilárdsága, s nagyon is kardélen billen, vajjon holnap nem a fölkelők lesz-e a hivatalos hatalom.

Egy egész nagy országnak ez a súlyos belső vonaglása bizony részvétet keltő. Nem lehet pártszempontokból nézni ezt a szaggatódást, mert ha egyforma erők állanak szemben, akkor érezni való, hogy valami egyformán érzett igazság van szóban mindkét oldalon. Ha tehát egyikük úgy kerül fölül, hogy a másikat lehangerelemi és eltiporni akarja, akkor egy félország végzi ki a másik félországot.

Spanyolországot zsákmánynak nézte ki a kommunizmus vörös túlakarása, s ehhez az ottan felgyült társadalmi elégtelenségek hajtó erejét akarja a maga vitorlájába fogni. Ezzel szemben valami ősi ösztönszerűség az országot a maga nemzeti és erkölcsi hagyományaiban akarja megtartani, s evégett tekintélyuralom parancsolásával akarja elhallgattatni az elégtelenséget. A két szélsőség mind hatalmat vitat, s ebben van a hiba, mely magát és a maga sikerét nézi célnak, holott az állapotok javulásának az elérése kellene, hogy cél legyen. Ez a spanyol vergődés a világ egyéb tájain is föl kell, hogy keltse a megfontolásokat, mert a világ egyéb tájain is megvannak a hatalmi öncélúsággal való feszültségek és kavargások.

Spanyolországban hivatalosan az ugynevezett baloldaliság, a demokratizmus van uralkodó. Azonban vagy tehetetlen a maga szélsőségeivel szemben, vagy bosszúálló a jobboldali ellenfél kárára. Eppen azért hiába hívalkodik a demokratikus jelszavakkal, hiába vörösödik bele a baloldaliságba, mégis éppen a széles néptömegek részére semmi alkotásban nem tudott jeleskedni. A spanyolországi két véglet között Gil Robles katolikus néppártja az, amelyik a szegény és szenvedő társadalmi osztályok felkarolása mellett egyúttal az ország régi nemzeti és vallási erényeit is gyakorlati erők-

ké akarja tenni. Tehát kiegyenlítő magaslato-
kat és egymásba ölelkező mélységeket keres.
A „demokratikus” urak ez irány megértése és
fölkarolása helyett Gil Robleséket is félre akar-
ták tolni, s inkább a kommunista és marxista
elégedetlenkedés tömegerejében akarták a ma-
guk kormányzatához a támogatást megtalálni.
Az ilyen tömegszenvédélyre való támaszkodás
hozta magával, hogy a szenvédélyek ellen sza-
bályozó, mérséklő, parancsoló föllépést nem
mertek gyakorolni.

Es napirenddé vált a templomgyújtogatás,
az utcai vérengzés, a bosszúálló politikai gyil-
kosság, s odafajultak az állapotok, hogy a sze-
mélyi szabadságok egyrészt a kényeztetett ter-
roristák vették el, a másikat maga a demok-
ratikus kormány. Hogy a terroristák ne izgul-
hassanak, azért eltiltotta a jobboldaliak gyüle-

kezési és egyesületi jogát, s elfojtotta a sajtó
minden szabadságát. A szabadságjogok de-
mokrata kormánya tette ezt, s így növelte meg
a vörös hajlamok öklelő túltengését. Mert vi-
szont e vörös hajlamok szabad dülására nyitva
hagyta az utat; jobban mondva: nem merle
elzárni.

Mindezt tanulság okából is jó tudnunk,
hogy a mai spanyol szembenállásokban ne a
népuralom és a népszolgátság eszméinek a küz-
delmét lássuk. Hanem lássuk meg azt, hogy a
népuralom jelszavával is visszaélés történt, s
ennek a visszahatása a mostani fölkelés. Egy
következő alkalommal magának Gil Robles-
nek a szavai nyomán fogjuk jellemezni azo-
kat a megelőző állapotokat, melyek Spanyol-
országot a mai önmarcangoló testvérharcba
taszították.

Ünnepies beöltözés, fogadalomtétel s fogadalom- újítás a satumarei Irgalmas Nővérek anyaházában

Satu-Mare. Saját tud. Szent Vince napján lélekemelő ünnepség színhelye volt a satumarei Irgalmas Nővérek ez alkalommal gyönyörűen feldíszített zárdatemploma, amelyet zsufolásig töltött meg a hívek serege. Ezen a napon öltöztek be a noviciák, tettek fogadalmat a rend új tagjai és újították meg fogadalmukat a jubiláns nővérek.

Az ünnepi szentmisét Fiedler István me-
gyéspüspök mondotta.

Beöltöztek: Erlő Margit — M. Assumpta,
Darabos Katalin — M. Fabiola, Jánosy Anna
— M. Marillac, Jánosy Katalin — M. Vincen-

cia, Pfeiffer Ilona — M. Melinda, Reszler
Magda — M. Boneventura, Tóth Gizella — M.
Aranka.

Fogadalmat tettek: Brassay M. Cassilda,
Véber M. Krisztina, Tempfli M. Theresina,
Poszet M. Ludmilla, Geréb M. Huberta, Juhász
M. Laura, Dezső M. Leonilla, Soltész M. Irén,
Veress M. Andrea.

Ezüst fogadalmasak: Uray M. Asteria,
Uray M. Clotild, Mayer M. Valentin, Reszler
M. Hermenegilda, Dukopil M. Angelina, Obert
M. Alacaque, Kémenes M. Lelissa, Dorner M.
Paula, Golgovszky M. Bernarda, Pekár M.
Casta, Krajnik M. Barnaba, Morent M. Szi-
dóra, Schönberg M. Heléria, Pataky M. Ven-
tura, Molnár M. Camilla, Török M. Milburgis,
Forró M. Erneszta.

Arany fogadalmasak: Czivisz M. Albina,
Krestyák M. Anselma, Lengyel M. Fridolin,
Zerdahelyi M. Sigismunda.

Gyémánt fogadalmasak: Kren M. Coleta,
Kozsanovits M. Gregoria, Markovich M. Gi-
zella, Sztikéy M. Christina.

Az ezüstoffogadalmasak között van Golgov-
szky M. Bernarda, Golgovszky M. Inviolata, a
kínai misszióban hősi halált halt irgalmas
nővér, a paokingi zárda első főnöknőjének
nővére is, aki M. Friderika nővérrel és két tár-
sával a napokban indul Kinába, hogy elfog-
lalja megboldogult nővére árván maradt
örökét.

A Mi Urunk Jézus Krisztus kínzenvedése

Az Isten szolgájának, Emmerich
Anna Katalinnak látomásai szerint.

Feljegyezte Brentano Kelemen
Fordította Kertész Kálmán

Ára 130 lei és portó

Kapható könyvosztályunknál

Nótaszóval indulás!

Irtá: Dékány András

A Suttogó-ház lámpása kivilágított a ke-
rítés nélküli udvarra. A petróleumlámpa fénye
elvilágított egészen a fatölkéig, a deszkákig,
amelyek szépen egymásra voltak rakva, glédá-
ba, hogy csónak készüljön belőlük akkor, ha az
új ladikot baj érné, esetleg elvinné a víz vagy
összetörné valamelyik hajó, ködben közeledő,
emberi szemtől nem látható lapátos hajó. Ó,
mert errefelé történtek már ilyen esetek is; a
templom a megmondhatója, a templom falára
akasztott táblácskák, hogy már többen lelték
halálukat a ködös éjszakák, a folyamon közle-
kedő titokzatos hajók akaratából. Péter meg-
állt a kamránál és nézte a házat, ezt az apró,
fából és vakolatból készített házikót, mint már
annyiszor. Maga se tudta, miért, de a sötétedés
idején, este, vagy éjszaka, nagyon mély, szere-
tetteljes vágy fogta el: elnézni a házat, ahol fel-
nőtt és ahol az anyja is élt. Ilyenkor az volt
az érzése, hogy nyílik az ajtó, a küszöbön any-
ja áll és kikérel az estébe. Áll, néz, figyel,
hogy merre járnak, merre vannak az emberek,
leginkább Péter, aki után annyit figyelt annak-
idején a folyam felé és lekiáltott a csónakok-
hoz: Péter, Péterke, merre vagy már?! Nézte a
házat és a lámpa fényében látta, hogy Marika
tesz-vesz valamit az asztalnál. A fiatalasszony
karján, a fedetlen vállon és a haján sárgás, vö-
röses fény vibrált. Ha hátrább lépett, akkor ár-
nyékokat kapott, furcsa, sötétes vonalakat, ha
közelebb állt az asztalhoz, egyszerre elborította
a fény és olyan lett, mint valami kép, amit pik-

torok készítenek asszonyokról és a leányokról.
Tele meghitt színekkel, békés hangulattal és az
otthoni nyugalom sugarával. Marika karja hol
felemelkedett, hol leesett, a párkány magassá-
ga miatt nem láthatta, hogy mit csinál, csak
feléugrázott az asszonyi test ritmusa, az ass-
zonyi gondosság és a házimunka szeretete.
Majd énekelni kezdett Marika, azt a régi, na-
gyon régi halásznótát, amelyet Péter gyerek-
kora óta se hallott. Marika hangja halk volt,
inkább dudorászott, de az esti csendben, a pe-
tróleumlámpa kiáradó fényén át kiborultak a
hangok az udvarra, akár a tücskök ciripelése;
part felől, oly könnyen, oly halkán és talán szé-
pen is.

*Hej halászkok, halászkok,
Be' üres a hálótok!...
Nem is fogtok egyebet,
Pürosszárnyú keszeget...*

Kis szünetet tartott, átment a konyhába és
onnan már Péter dala hangzott kifelé. Péter
neki támaszkodott a kamra falának és szívében
egyszerre ujjongás támadt, öröm, boldogság,
ahogy az énekét asszonyi hangon át hallotta
újából. Mert szép volt, jó volt, ahogy ezen az es-
tén Marika dudolta, dudorászta a halászkok éne-
két. Megmozdult, felsóhajtott... és kinyílt az
ajtó, ott áll az asszony a küszöbön, akár álmai-
ban, gondolataiban az édesanyja. Kinézett, te-
nyerével árnyékolta a szemét.

— Péter...

— Igen, én vagyok. Most jöttem haza és
hallgattam, ahogyan énekelsz.

Az asszony felnevetett, melegen, boldogan:

— Nem énekeltem én, csak dudoltam.

Bementek a házba, Péter körül nézett, hogy

hol az apja. Elment, mondta Marika, Derecs-
kére ment és azt üzenté Péternek, hogy csak
üljön le a háló mellé, javítson rajta annyit,
amennyihez kedve van. De előbb vacsorát adoit
az asszony, pléhtányért az asztalra és egy faka-
nalat. Vacsora végzetével Péter felállt, behozta
a hálóköteget, előkereste a zsinórgombolyagot
és a fonópálcikát. Majd pipára gyújtott s neki-
látott a munkának. Eltolta kicsit az asztalt, ku-
pacha rakta a holmit és sorra vette a hibákat.
Marika meg eléje ült, elnézte Péter gyors ke-
zét, majd feljebb emelte tekintetét és a fiú arc-
cát figyelte.

— Valakit láttam itt a ház körül ólálkodni,
— nézett fel Péter. — Nem tudom, ki volt, alak-
ja után azt hittem, hogy Nagy Balázs. De nem
ő volt mégse.

Marika elvörösödött, idegesen simított vé-
gig a haján és kacérság volt a szemében, ami-
kor megszólalt:

— Pedig lehet, hogy ő volt. Sohasem vagy
ittthon, akár az apád.

— Na és? Mi dolgozunk, halászni csak kell,
hiszen akkor miből élünk meg?

— Ez igaz. — bólintott az asszony — a ke-
nyeret meg kell keresni és ti halászatból éltek.
De állandóan távol vagytok, magamban va-
gyok. Ha elmegyek, akkor arra gondolok, hogy
idegen hajók kötnek ki a parton. Kikötnek, az-
után látják, hogy üres a ház és elvisznek min-
dent.

Felnevetett:

— Ezt a sok mindent! Lábasokat, kanala-
kat és a pár bútordarabot, ami fontos nekünk.
Péter abbahagyta a munkát és Marikára
nézett. Csendesen nézte, szinte megbékélve,

(Tudósításunk folytatása az első oldalról)
Mit mond a sevillai rádió?

Madridban géppuska-harcot vittek a katolikus néppárt székháza ellen. A kormány a börtön foglyaiból alakított segítő csapatokat.

Lisszabonból jelentik: A fölkelők kezén lévő sevillai rádió szerint a fölkelő csapatok helyzete állandóan erősödik. A fölkelők folytatják előnyomulásukat Madrid felé és csak nagyon keves ellenállásra találhatnak. Madridban a szocialista szakszervezetek fegyveres alakulatai géppuska-harc után megszállták a katolikus néppárt székházát. *Madrid főutcáján egy teherautón öt nő ruhába öltözött férfi rohant végig és mindenütt beelőttek a gyülekező csoportokba, majd nyomtalanul eltűntek.*

A kormány kiengedte a foglyokat a börtönökből, felfegyverezte őket és a szakszervezeti miliciával együtt öt csoportban küldte az ellenforradalmárok elé. A kormány csapatait bombavető repülőgépek is támogatják.

A spanyol kormány a birtokában levő területen betiltott minden jobboldali lapot és a lapok vagyont, nyomdáját a néparcvonalhoz tartozó nyomdászok és újságírók birtokába adta át.

A francia sajtó a bolsevista tulzások ellenhatásának látja a forradalmat.

Párizsból jelentik: A francia lapok behatóan foglalkoznak a spanyolországi eseményekkel és megállapítják, hogy azok a bolsevista terrornak a következményei.

A Quotidien megállapítja, hogy a spanyol monarchista körök nem felejtik el Lenin kijelentését, mely szerint:

„Spanyolország lesz Európa második bolsevista országa.”

Az Echo de Paris szerint a mai ellenforradalom a baloldali rombolás politikájának következménye.

A Liberté rámutatott arra, hogy a jelenlegi spanyol kormányzat, csakhogy biztosítsa uralmát, a választások után szabadkezet engedett a forradalmároknak. Ezek visszaéltek szabadságukkal és hatalmukkal, véres terrort fejtettek ki s annak következménye a mai helyzet.

Liszt Ferenc emlékeztetőre kétpengős érméket veret a magyar kormány. Budapestről jelentik: A miniszterium elrendelte 200 ezer db ezüst 2 pengős verését. Az érem egyik oldalán Liszt Ferenc domborművé arcképe lesz, körül ezzel a felírással: „Liszt Ferenc, a nagy magyar zeneköltő emlékére, 1811—1886.” Másik oldalán a magyar címer látható cserfaág és babérag között: „Magyar királyság” felírással.

A TOMBOLO ELEMekkel szemben védtelenek vagyunk

Az erjedési folyamat alatt a szájon képződő savak és mikrobák pusztításai ellen, amelyek nemcsak a fogakat támadják meg, hanem súlyosan ártalmára lehetnek az egész emberi szervezetnek, — van egy nagyszerű ellenszereünk és ez az:

ODOL-FOGPÉP

ODOL
FOGPÉP

naponként többszöri használata a forró nyári hónapokban felüdit, felfrissít.

AZ ODOL-FOGPÉPET mindenki szívesen használja, mert a fogakat megvédi és vakító fehérré teszi, azonkívül, hogy közömbösíti a savakat és elpusztítja a baktériumokat, aromája is nagyon kellemes.

ODOL
FOGPÉP

majd a szobába vetette szemét, ahol egy-két kézimunka volt kifeszítve, pár tányér a fatarlón és szentkép az ágy fölött, amely a kis Jezust ábrázolta. Körülnézett és pillanatokra úgy érezte, hogy ez az asszony, ez a fiatal, erős és igazán szép asszony az övé.

Az asszony szemét elfutotta a könny, a szeretet és a melegség. Péter pillanatokra úgy érezte, mintha nem lenne semmi, de semmi gát, határ vagy meszga közöttük és az életben. Mintha nem lenne Suttogó István az apja, nem lenne ez a sziget a régi telep és ez a ház az anyja háza, ahol felnőtt és gyerekkorában élt.

Es belenézett újból Marika szemébe, ahonnan szomorúság sugárzott most elő, nagyon-nagyon mély és nagyon szívbemarkoló szomorúság.

— Nem tehetek semmit, csak annyit, hogy elmegyek innen. Elmegyek, mint ahogy a városból visszajöttem, hogy lássalak benneteket. Tudod, Marika, ez úgy van valahogy, hogy jobb búcsút mondani akkor, amikor még nem késő!

Elhallgatott és megigazította a zsinórt, az összegubbancolódott szálakat, hogy újból belekezdjen a háló fonásába. Az asszony révetegen közbeszólt:

— Hiszen nem történt semmi... miről beszélsz? Nem történt semmi, csak leültél ide, megfogtad a kezemet és odakint a szécinke énekel. Ennyi történt és már arról beszélsz, hogy elmegy. Hát igazán lesz az apádnak, aki csak akkor fél, aggodni miattad, hogy megint bú-

csút veszel tőlünk. Vagy talán annyit se teszel.

Elcsuklott és a szeméből csendesen peregni kezdtek a könnyek. Végigfolytak az arcán, összesűrűsödtek a száj szögletében és lepotyantak az ölébe. Asszonyi könnyek voltak, az aggodás és a félelem könnyei. Péter felállt, megfogta Marika vállát és úgy mondta keserű mosollyal:

— Hát látod, ez az, talán most megérted, hogy van, amit előre megérez az ember. Te érzed már azt és az apám is sejtí, hogy elmegyek innen, mert semmi, de semmi a keresnivalóm. Én pedig érzem, ha itt maradnék, akkor baj lenne belőle. Baj lenne neked és nekem is, meg talán az apámnak is, tehát jobb, ha egy reggel vagy hajnalon kijöttek és üresen találjátok a kamrát. Jobb, ha nem lesz ott a hátizsákom és a csónakom és jobb, ha a folyón halakulva szól majd az az ének, amit elhoztam magammal közétek, hogy megtanuljátok. Velem énekeljétek együtt. Ez így van és hidd el, hogy jobb lesz, ha így van.

Összeszedte a hálót, a zsinégeket, a fonópálcát és azt mondta, hogy jó éjt.

Amikor az udvarra ért, hirtelen elsötétült az ablak. Marika eloltotta a lámpát, csak a csillagok világítottak a magasból és a hold. Péter, mint már annyiszor, most is megállt a kamra ajtajában. Tündöve nézett szerte, a csillagokra. Valami megzörrent az egyik bokorban. Zörgött, apró karmok kaparásztak s egyszer csak a hold fényében egy állatka jelent meg, kicsiny bundás állatka: halászményét. Hullámosan baladt

tova, az udvar közepén lekuporodott és szima-

tolni kezdett. A hátsó lábaira ült, fehér hasát megvilágította a hold és az apró szemek csillogva égtek. Péter felé szimatolt és amikor a fiú megszólalt, halkán, hogy gyere ide... a halászményét előrekúszott s három lépésnyire a kunyhótól megállt. Újból a hátsó lábaira ült, felágaskodott és úgy nézett Péterre. Az pedig szalonnadarabkát dobott az állatkáknak, hogy valamivel eltöltse az időt. A menyét falatozni kezdett, de percek multával futásnak eredt és eltűnt a bokrok sűrűjében.

Csizma koppant az úton és hallani lehetett, ahogy evezők ütődnek, koppannak a fákhhoz. Az apja jött.

— Hát itt vagy még? — és felnevetett.

— Péter bólintott.

— Már mért ne lennék itten!

Es az apja szabadkozni kezdett, hogy csak úgy értette a dolgot: esetleg halászni ment, éjszakai halfogásra, mert a kisebbik csónakot nem látta jól odalent. Meg azután olyasfélélt hallott, Derecske mondta, hogy látták, amikor lefelé ment a szigeten.

— Derecske azt hitte, hogy elvitted a csónakot is és elmentél alkonyati halászatra.

Amikor elment az apja, Péter lekuporodott a fekhelyére, maga elé vette a zsákot és a hold beáramló fényében nézegetni kezdte a holmiját. Azután megzörrent Márta, a városi lány, fényképe, amelyiket az ing zsebében hordott. Ez a fénykép mindig itt volt, olykor elővette, ránézett, nezte és megint visszatette. Ilyenkor mindig valami felszabaduló érzés történt benne, nagy könnyelbőség és bizalom az élet iránt. Ha

Dr Lestyán Endre kanonoki beiktatása és búcsúja híveitől

Dr Lestyán Endre prelátuskanonokot július 25-én, szombaton féltíz órákor a székes-egyházban iktatják be stallumába. A beiktatási szertartást a 9 órákor kezdődő, szokásos konventuális szentmise előzi meg, majd dr Némethy Gyula prelátuskanonok beszédet mond és elvégzi a beiktatás szertartását.

Dr Lestyán Endre 23 éven keresztül volt a Szent László-templom plébánosa. Távozása alkalmából hívei bensőséges, meleg szeretettel vesznek búcsút lelkiatyjuktól. Július 26-án, vasárnap az egyházközség apraja és nagyja szentáldozáshoz járul. Fél 10 órákor szentbeszédet és főpapi szentmisét mond a távozó plébános, mely alatt az összes hitbuzgalmi egyesületek szentáldozáshoz járulnak.

Délután 6 órákor a Szent László plébánia hívei pompás ünnepélyt rendeznek dr Lestyán Endre tiszteletére a Katolikus Kör nagytermé-

ben. Műsor: 1. Harsonák zenéje. 2. Megnyitóbeszéd. Elmondja dr Cziffra Kálmán, egyházközségi elnök. 3. Wagner: Bevonulási induló a Tanhäuser című operából. Előadja a száztágu Liszt Ferenc Ének- és Zenekar, András Ede zenetanár, országos karnagy vezényletével. 4. Pastor bonus. Melodráma 5 élőképpel. Előadja a Központi Katolikus Legényegylet műkedvelői. 5. Búcsúbeszéd. Elmondja Jelinek Géza, a Központi Katolikus Legényegylet világi elnöke. 6. Haydn: Az egek beszélnek Isten dicsőségét. Előadja a Liszt Ferenc Ének- és Zenekar. 7. A nyolc boldogság. Előkép párbeszéddel. Bemutatják a Központi Katolikus Legényegylet műkedvelői. 8. Pápai himnusz. Éneklés a közönség. Belépti díj nincs. Ismételt tudomására hozzuk a közönségnek, hogy szombaton a kanonoki beiktatás nem 10 órákor kezdődik, amint ez a meghívókon jelezve van, hanem fél 10 órákor.

Uj vásártörvény

Csak vásárigazolvánnyal lehet venni vagy eladni

A városban és a megyében óriási feltűnést, sőt érthető megdöbbenést keltett egyik lap-társunk közleménye, amely Buzea Ieronim kereskedelmi és iparkamarai főtitkárnak az alábbi nyilatkozatot tulajdonítja:

— Az új gabonátörvény értelmében gabonát a termelőtől csak a vásáron lehet vásárolni, de aki a vásáron nemcsak gabonát, hanem üzleti célból mást, mondjuk ipari cikkeket is vásárolni vagy eladni akar, annak vásári igazolvánnyal kell rendelkeznie.

— Az idevonatkozó törvény rendkívül szigorú és mivel a törvény nemtudása nem mentesít senkit az esetleges következmények alól, meg kell tudnia mindenkinek, hogy a jövőben csendőrök fogják meglepetésszerűen ellenőrizni a vásáron, vajjon úgy az eladónak, mint a vevőknek meg van-e a vásári igazolványa? A csendőröknek a törvény messzemenő jogot biztosít. Ha valakit vásári igazolvány nélkül talál a csendőr, nyomban jegyzőköny-

vet vesz fel vele és ott a helyszínen, tejszerű szerint (!) 200 leitől 100.000 leig terjedhető bírsággal sújthatja.

— Ez ellen nincs fellebbezés, illetve a „proces-verbal” csak a hamisítás jogcímén támadható meg.

Tíz százalék jutalom illeti a csendőrt.

A kamarai főtitkár ezzel fejezte be állítólagos nyilatkozatát:

— El lehet képzelni, hogy a csendőrség ezekben az ügyekben nagy eréllyel fog eljárni, hiszen az általa kirovott bírság összegéből tíz százalék részesedés illeti meg.

A kamarai főtitkárnak tulajdonított nyilatkozat félreértésen alapul.

Sokkal inkább és alaposabban ismerjük Buzea Ieronim kereskedelmi és iparkamarai főtitkárt, mintsem feltételeztük volna róla, hogy ilyen nyilatkozatot, ebben az értelmezésben és szövegezésben adhatott volna. Első utunk tehát hozzá vezetett. Sajnos, nem találtuk hivatalos helyiségében is így a bonyolult helyzet megvilágítására már illetékes tényezőktől szerztük be az alábbi adatokat.

Mit mond a Mezőgazdasági Kamara?

Megkérdeztük Corbuț Jánost, a Bihor megyei Mezőgazdasági Kamara igazgatóját, hogy van-e tudomása erről a rendelkezésről. Corbuț igazgató úgy nyilatkozott, hogy a kamara nem tud erről a sérelmes rendelkezésről, de mindenestre utána fog nézni — bár eddig semmiféle panasz nem érkezett a kamarához, ebből a rendelkezésből kifolyólag, — mely ha tényleg igaz — határozottan sérelmes a termelőkre.

A valódi tényállás.

A tényleges helyzet — amint az feltárnunk sikerült — a következő:

Az iparkamara főtitkárnak nyilatkozatát — mely voltaképpen a kereskedők és iparosok védelmét és zaklatásoktól való mentesítését célozza — helytelen kommentárral festették alá. Buzea Ieronim csupán arra figyelmeztette a közönséget, hogy

a tőzsdéről és vásárokról szóló 1929. évi törvény joghatályát Transilvania területére is kiterjesztették. Ez a törvény pedig minden kereskedő és iparos részére, aki hivatalosan vásárokat látogat, vásárol, vagy elad, kötelező teszi a fényképes vásári igazolvány kiváltását.

Ezeket az igazolványokat a Kereskedelmi és Iparkamara adja ki, de csak saját területére. Azon is csupán a kamara által megszerzett vásárokról. Ahol még nincs ilyen beszerzés — ott a hatóságnak semmi köze nincs az ügyhöz.

Lényeges fontosságú végül, hogy a ren-

delkezés sem a mezőgazdasági termelőkre, sem pedig a fogyasztókra nem vonatkozik.

Közgazgatási ügyről van tehát csupán szó s úgy vélekedünk: helyesen, a maga érdekében jár el a vásárlatózó iparos és kereskedő, ha igazolványát a Kereskedelmi és Iparkamaránál kiváltja. (—ob—)

HIRDETMÉNY

Az Ipar- és Kereskedelmi Kamara elnöksége az érdekeltek tudomására hozza, hogy a Kereskedelmi és Iparkamara tanácsválasztására a választási listákat közszemlére kitétték a Kamara irodájában s július huszonharmadiktól kezdve bárki megtekintheti azokat.

Jeremiá Buzea,
titkár.

Theo Pappoudoff,
elnök.

Építőiparosok gyűlése. Az építőiparosok szövetsége, Oradea felkéri az oradeai építőiparosok szindikátusának összes tagjait, hogy július 23-án csütörtökön délután pont 6 órákor a munkakamara földszinti helyiségében megtartandó rendkívül fontos tárgyu szakgyűlésen okvetlenül megjelenni sziveskedjenek. Elnökség.

Temetések. Golyhó Sándor 24 éves korában meghalt. Temetése ma 3 órákor lesz Traian de Crisen. — Canalas Mária meghalt. Temetése ma délután lesz a Varsovia utcából. — Sinca Ioan 41 éves korában meghalt. Temetése csütörtökön 4 órákor lesz a 19. utcából. (Erdélyi „Concordia”).

Özv. Szondi Gyuláné 61 éves korában meghalt. Temetése ma, július 22-én 6 órákor lesz a Haller kápolnából az olosighi temetőbe. (Caritas).

A IV. körületi dalosversenyre készülő énekarok versenydarabjaikat az itthoni közönségünknek is bemutatják. Városunk felett dal- és zenekulturája biztosíték arra, hogy ezek a dalárdák a sátmari versenyen is megállják helyüket. Ezért az indulás előtti vasárnapon augusztus hó 2-án már a Ref. Kör Énekkara is a közönség elé lép. Ugy a kötött, mint a szabadon választott versenydarab nagy teljesítményt kíván a különben jó multu énekkartól és ennek a feladatnak Bancsik János karnagy vezetésével sikerrel meg is fog felelni. A házihangverseny jellegű bemutatást délután a Református Leánygimnázium udvarán tartják meg. A részletes műsorra még visszatérünk.

Megjelent!

Pintér-György:

A magyar irodalom-történet II. kötete

Ara 40 lei és portó.

Megrendelhető könyvosztályunknál, ahol az I. kötet is kapható.

A két könyv nemcsak az iskolák részére elsőrangú kompendium, de csinos kiállításánál fogva, rendkívül alkalmas jutalomkönyv is.

PRIMARIA MUNICIPIULUI ORADEA.
Serviciul Economic.

No. 28394—1936.

PUBLICAȚIUNE

Se aduce la cunoștința celor interesați, că în ziua de 25 August 1936, ora 10—12 a. m. se va ține în sala de licitații a Primăriei, etaj I. camera no. 28, licitație publică cu oferte închise și sigilate, pentru vinderea unui teren, în suprafața de 8916 m² din Piața Loșia, pentru scopuri industriale și loturi de casă.

Licitația se va ține în conformitate cu Art. 88—110 incluziv din L. C. P. Regulamentul O. C. L și normele publicate în Monitorul Oficial no. 127 din 4 Junie 1931.

Toate persoanele, cari vor lua parte la licitație, vor depune pe lângă ofertă și o garanție provizorie de 50/0 în numerar sau efecte garantate de Stat.

Caetul de Sarcini și schița terenului, pot fi văzute în fiecare zi lucrătoare, între orele 11—13 la Serviciul Economic al Primăriei.

Oradea, la 17 Iulie 1936.

Presedintele Comisiei Interimare:
es Dancea.

Secretar General:
es Fildan.

Harmincezer halottja van a spanyol forradalomnak

Moszkva küld parancsokat Spanyolországba. — A fölkelés egyre növekszik. — A spanyol kormány Franciaországtól kér segítséget

Gibraltárból jelentik: Ideérkező jelentések szerint nem tölznek azok a hírek, hogy kedd estig 30 ezer halottja van a spanyol forradalomnak. Gibraltárba tovább érkeznek a menekültek, akiknek előadása szerint a városok egész sora lángokban áll.

(Párizs.) A spanyolországi eseményekkel kapcsolatban a francia lapok jelentik, hogy a szovjet nagy szerepet játszik a spanyol események előkészítésében.

A moszkvai rádió naponta spanyolnyelvű felhívást intéz a spanyol proletárokhöz és arra buzdítja őket, hogy a kormány szoglatába álljanak a zendülés leverésére.

Hír szerint Kun Béla Barcelonába érkezett, hogy a komitern megbízásából megszervezze a vörös csapatok ellenállását.

Észak-Spanyolországból is nagyobb haderővel vonulnak a fölkelők Madrid ellen.

(Madrid.) A spanyol kormány fegyveres erejének nagyrészt északon vonja össze, ahol nagyobb fölkelő haderő nyomul a főváros felé. A kormány 150 ezer főnyi haderőre volt össze, amely nagyrészt reguláris csapatokból áll, de vannak a nemzetőrségnek és munkás miliciának is beosztott csapatok.

Szerdán reggel a fölkelők elfoglalták Toledot. (Hetvenöt kilométernyire van Madridtól.) Ceutát négy kormányhajó ágyuzta, de végül is kénytelenek voltak angol vizekre visszavonulni. Az itt cirkáló angol őrhajók távozásra szólították fel a spanyol kormányhajókat.

A szerda reggeli kormányközlemény szerint Saragossa, Valladolid és Sevilla még a fölkelők kezén van.

Hivatalos adatok is beismerik a zendülők erős helyzetét.

Madridból jelentik: Hivatalos számbavételt adtak ki, hogy 41 spanyol tartomány közül jelenleg 9 van a zendülők birtokában. További két kerületben a zendülők helyzete erős. Spanyol-Marokkó teljesen a lázadók hatalmában van. Madridban a kormány több mint ezer tisztet tartóztatott le. A kormánycsapatok Toledo, Valladolid és Burgos ellen indultak.

Borzalmas kommunista rémuralom Barcelonában és Malagában.

A malagai olasz telep menekültjai Tangorbe érkeztek. Malagában borzalmas kommunista rémuralom dúl. Számos elkelő személyiséget, akiknek a forradalmi megmozduláshoz semmi köztük sem volt, nyílt utcán lőttek agyon.

A város lángokban áll, az üzletnegyekben kö kövön nem maradt. Az utcán heverő holttesteket megcsönkítják.

Egy menekült angol n5 szerint a kommunisták a csecsemőket sem kímélik. Fegyveres kommunista csoport agyonvert egy férfit az utcán. A

karján lévő csecsemőt a falhoz vágta, úgy hogy ez a legborzalmasabb kínok között szenvedett ki.

Hasonló a helyzet Barcelonában. Itt ötszáz halottja van a harcoknak.

Észak-Spanyolországban a fölkelők bekerítették a kormánycsapatokat.

Észak-Spanyolországban a fölkelők kilátásai növekednek. Mola tábornok bekerítette a Vidassoa folyó partján becsott kormánycsapa-

tokat és egy hadosztályt Saragossába küldött a fölkelők megerősítésére.

Derékhada Burgos felé indult, ahol rövidesen ideiglenes kormányt alakítanak. Navarra kormányzója kíséretével francia területre menekült.

A navarrai határőrség, a polgárőrség és a vasutasok már Mola tábornoknak engedelmességek.

Barcelonában a kormány nem ura a helyzetnek.

Madridból jelentik: A barcelonai rádióállomás szerdán reggel ultimátumszerű felhívást intézett a saragossai 5-ik dandár vezérő tábornokához, aki a fölkelőkhez csatlakozott, hogy adja meg magát.

Barcelonában egyébként a kormány már nem ura a helyzetnek, mert a kommunisták tanácsköztársaságot kiáltottak ki és elmozdították a kormányzót.

Párizsban elterjedt hírek szerint a madridi kormány katonai segítséget kért a francia kormánytól a fölkelők ellen.

London, Párizs és Brüsszel együttes híradással bejelentette az új locarnói értekezletet

Olaszország közbeszól: Német és olasz részvétel nélkül nem lesz eredmény

Londonból jelentik: Londonban, Párizsban és Brüsszelben kedden egyidejűleg hivatalos közleményt tettek közzé, mely szerint a locarnói összejövetelt július 23-án tartják meg Londonban.

Az értekezleten megvizsgálják az általános helyzetet és megvitatják, hogy milyen módon mozdítsák elő általános rendezés útján az európai béke megszilárdítását.

Rómából jelentik: A Tribuna hangoztatja, hogy a locarnói összejövetelnek Olaszország és Németország távollétében nem lehet sok eredménye. A francia politika játéka — úgy mond — világos és nem elég hangoztatni, hogy a francia kormány megegyezést akar Berlinnel. Hitler felajánlotta, hogy kész támogatást kizáró egyezményt kötni Franciaországgal és Belgiummal. A Quai d'Orsay azonban nem méltányolja ajánlatát. Eredményeket csak akkor lehet elérni, ha majd Olaszország és Németország is a tárgyalóasztalhoz ül.

Őszkor őthatalmi értekezlet tárgyalt Hitler békeajánlatai alapján.

Londonból jelentik: A Press Association szerint a csütörtöki londoni értekezlet valószínűleg utolsó alkalom lesz az új európai elrendezés megvalósítására.

A fegyverkezési verseny miatt aggodó államférfiak ezt jól tudják.

A későbbre tervezett őthatalmi értekezleten nemcsak arról lesz szó, hogy a locarnói egyezményt új szerződéssel helyettesítsék, hanem az értekezlet alapja Hitler békeajánlata lesz.

Az őthatalmi értekezletre valószínűleg októberben kerül sor.

Az angol alsóház külpolitikai vitát kíván.

Londonból jelentik: A lengyel nagykövet kedden látogatás tett a külügyi hivatalban. A Reuter szerint a danzigi helyzetről folytak a tanácskozások.

A liberális ellenzék hétfőn külpolitikai vita rendezését kívánja az alsóházban. Ennek során szóba akarják hozni a locarnói megbeszéléseket, a danzigi kérdést, a Dardanellel egyezményt, az angol—egyiptomi tárgyalásokat és a mandátumos területek ügyét.

Krakkó zászlódíszit öltött a Lengyelországba küldött új olasz követ fogadtatására

Az új követ „Olaszország királya és Etiópia császára” nevében üdvözölte a lengyel államfőt.

Varsóból jelentik: Moscicki, a lengyel köztársaság elnöke, kedden ünnepélyes kihallgatáson fogadta Krakkóban Di Valentint, Olaszország új varsói követét. Az új olasz követ fogadása rendkívül szíves módon ment végbe. Tiszteletére a várost fellobogózták.

Az új követ megbízólevelét már miniszter „Olaszország királya és Etiópia császára” nevében adta át a lengyel köztársasági elnöknek.

Válaszbeszédében Moscicki elnök rendkívül melegen emlékezett meg az olasz—lengyel barátságról, s ennek során mint „felső uralkodót” említette az olasz királyt, anélkül, hogy királynak, vagy császárnak szólította volna. Ismeretes ugyanis, hogy Lengyelország még nem ismerte el Abesszinia bekebelezését.

Háromezer belga katona tüntetett a szolgálati idő meghosszabbítása miatt

Bruzellesből jelentik: A beverlooi katonai táborban 3 ezer katona tüntetést rendezett és megtagadta az engedelmességet a katonai szolgálati idő meghosszabbítása miatt. A tüntetők összetűztek a tisztekkel és csendőrökkel, a kantinek berendezését darabokra zúzták. Nagyobb csapatok vezényelték ki a tüntetők megfékezésére.

Ujabb sztrájkoló zavargások Franciaországban

Nancy közelében az összegyülekezett földművesek elverték a kommunistákat

Párizsból jelentik: Franciaországból ismét sztrájkokról és zavargásokról érkeznek hírek. Több kerületben sztrájkba léptek a földművesek. Amiens közelében husz község földmunkásai szüntették be a munkát. A sztrájkolók elállottak attól a tervtől, hogy megszállják a birtokokat, de mindenütt sztrájköröket állítottak a birtokok bejárata elé.

Nancy közelében egy községben mintegy 150 kommunista meg akarta akadályozni a földművesek gyűlését. Behatoltak a gyűlés résztvevői közé és az Internacionálét énekeltek. A földművesek rávetették magukat a kommunistákra, kitépték kezükből a vörös zászlókat és a helyszínen elégették. Több súlyos sebesülés történt.

A TÜZMADÁR?

írta: Rády Elemér

Egy intelligens, fiatal szlovenszkói barátommal beszélgettem a napokban. Egyetemi hallgató s már abból a generációból való, melyet a kisebbségi sors edzett meg a frázismentes magyar építő munkára. Nagyszerű eredményel végzi szaktanulmányait, de emellett nem gubózik be a „fachman“ üvegbúrája alá, hanem nyitott szemmel jár, mindent megfigyel, mindenről van leszűrt véleménye. Egy szóval: modern katolikus fiatalember.

Nem tudom hogyan, a gazdasági krízis, hitlerizmus, bolszevizmus, atheizmus, ifjú katolicizmus problémái közben valahogy szóba került a modern leánynevelés és az új katolikus dolgozó nő problémája is.

Fiatal barátom ennél a kérdésnél kissé idegesen legyintett kezével. — Nem tudom miért van az — mondotta, — hogy mióta az egyetemen vagyok, alig sikerült a magyar egyetemi hallgatók között olyan leányokat találnom, akik megközelítették volna azt az új leánytípust, melyet többi kollégáim között találtam. Nem akarom magyar kolléganőimet kicsinyíteni, hisz ezek között is vannak igazán elsőrangú egyéniségek, harmónikus, szociálisan gondolkozó, robotoló, de emellett nőiességüket százszázalékosan megőrző nők. Ezek azonban — sajnos — kivételek. A nagy többség vagy felmorzsolódik, testi és lelki frissességét elveszti a munkában, ez az értékesebb része — vagy pedig elvész a főiskolás élet rosszul értelmezett szabadságának mocsarában. — Valami nagy hiány van ezen a téren. Tudom, hogy átmeneti kort élünk s a dolgozó nő problémáját is csak most kezdjük itt nálunk komolyan vizsgálni. Azonban meglepő, hogy ezen a téren. — a modern nő típusának a kialakítását illetően, — nem ott járnak elől, ahol azt méltán elvárnók, az egyetemen, hanem a szürke, kopott, rosszlevegőjű hivatalokban, műhelyekben, boltokban. Én azt hiszem, nem tévedek, ha azt állítom, hogy igazi modern nőket nem az egyetemen, hanem a szlovenszkói kisvárosok robotoló hamupipókéi között láttam.

Talán elhamarkodottnak látszik ez a kijelentésem, azonban meg is tudom indokolni. Az egész kérdés csirája leánynevelésünkben van. Helyesebben középosztályunk leánynevelésében.

Ez az osztály valahogy elvesztette a talajt a lába alól. Egyik oldalról tradíciók ráncigálják jobbra, a másikon az élet húzza balra. Valamikor a középosztályhoz való tartozás nyugodt „polgári“ életet jelentett. Ma bizonytalanság és anyagi szempontból, bizony, sokszor a proletáréletstandard fenyeget. Az „úri szalonok kellemes derűje“ kezd elsötétedni, a fehér leányszobák egyre jobban szürkülnek. Valahogy a vihar előtti fülledt levegő nehezedett rá mindenre. S ebből a fáradt atmoszférából minden egészséges tüdejű ember keresi a kiutat, a tiszta, friss levegőt. A legnagyobb lendülettel természetesen a fiatalság keresi az új életformákat, mert hisz a jövő megharcolása első sorban az ő érdeke, hisz neki kell életét a kiépítendő jövőben leélnie.

A középosztály fiataljai is fuldokolva keresnek tiszta levegőt. Saját milieujükben tapasztalt antiszociális osztályzárkózás azonban sokszor reakciót szül bennük s nem egy középosztálybeli fiatalember lendül át a szélső baloldali radikálizmusba. Csak így tudom a nem rég Budapesten kipattant kommunista diákmozgalmakat is megérteni.

Körülbelül ez a helyzet a középosztálybeli lányoknál is. Itt is meg van az új életformák lázas keresése. A generációs probléma, — melynek mély társadalmi gyökerei vannak — itt is hatalmas felkiáltójeleket tesz a fiatal lányok ideológiájához. Azonban az úri kettős morál, mely középosztályunknál — sajnos még a „katolikus“ részénél is — olyan destruáló munkát végzett, egész helytelen irányba fordította a leányifjúság ezen részének új lendületét. A fiúifjúság ugyanis a kevesebb társa-

dalmi megkötöttség folytán, társadalmi reformmunkát akar. A leányifjúság nagyon sokszor csak magát akarja környezetétől, tradíciójától emancipálni.

Ezt a problémát látta meg egyik, különben konzervatív írónk, Zilahy Lajos a *Tűzmadár*-ban s ha a középosztály leányairól beszélek, az a 3—4 év előtt futott darab jut az eszembe most is. Amikor a fényes színházakban előadták, a zsöllyében és a páholyokban ülő középosztálybeli nézők is tapsoltak és nem vették észre, hogy a *Tűzmadár hatalmas vadvirág akar lenni a középosztálybeli leánynevelés ellen*. A tizenhat éves, úri családból származó flapper szembehelyezkedik szülei kötött életformáival, azonban *kiharcolt szabadságát csak szerelmi légyottokra használja ki s egyetlen célja, egyetlen forradalmi vágya: eltáncolni valamikor a Tűzmadarat.*

S ez az eset ismétlődik meg az egyetemre került leányok egy részénél. Az egyetemre felkerült leányok nyolcvan százaléka még a középosztályból kerül ki. S ezek a lányok az egyetemre is magukkal viszik rejtett vágyaikat. Ha az egyetemista lányok nem is tűzmadarak eltáncolására akarják magukat „felszabadítani“, a felszabadulás lelki motívuma itt is ugyanaz, s a kiút itt is csak a Tűzmadár erkölcsi szakutcajába vezet.

A többi pályán dolgozó nő legtöbbször más osztályból kerül ki. Itt az új életformák utáni vágy nemcsak negatívum, nemcsak harc a családi kör tradíciójával szemben, hanem életszükséglet. Es ezért több is itt a kiegyensúlyozott, modern dolgozó nő, éppúgy, mint a külföldi egyetemi hallgatók között is, ahol kevesebb a gátlás és a formákban több a lelki tartalom.

Természetesen, ha a családi milieuban a leányokat jobban ránevelték volna az életharcra, a tűzmadarak csak kivételes torzszülöttek lennének. Én azt hiszem, itt hatalmas feladatok vannak a katolikus leánynevelésnek. Itt kell áthidalni azt a tátongó szakadékot, mely az élet adottságai és a középosztály elmaradt nevelési módja között van. Itt kell a leányok újító lendületét az alkotó munkába bekapcsolni, itt kell a harmónikus dolgozó leánytípust a középosztályba is átmenteni. Csak így lehet elérni, hogy tényleg értékes leánynemzedék kerüljön ki innét a hivatalokba, egyetemre, egyszóval mindenhova és a Tűzmadár ne „minden mai lány“ típusa, hanem egy átmeneti kor ittelejtett torza legyen.

Körülbelül ezeket mondotta fiatal barátom. És én úgy éreztem, hogy mindebben igazán sok igazsága is van.

Fiatal barátom túlzott sötétlen látja a viszonyokat. Én nem egyszer találkoztam Prágában, Pozsonyban és Budapesten is az új középosztály új fiatal nőivel, aki már külső és belső életükben kialakították azt az új nőtypust.

A nap az élet és az egészség forrása! A napfürdőzés és a napfény gyógyhatása

Akarja életét meghosszabbítani? Akar Ön valóban egészséges lenni? Ha igen, úgy napfürdözzön. Előbb azonban vásárolja meg dr. Bucsanynyi Gyula egészségügyi tanácsos e most megjelent nagyszerű művét!

A tartalomjegyzékből: A napfény csodálatos gyógyhatása. — A napfény és a betegségek. — A napfény hatása az emberi szervezetre. — Hogyan napfürdözzünk. — Óvatosság a napfürdőzésnél. — Miért napfürdözzék az egészséges ember? — Minek tulajdoníthatjuk a napfény gyógyhatását. — A strandolás. — A légtüdőzés. — Az emberi test egészségesebb, szebb és ellenállóbb lesz a napfürdőzés által.

Ara csak 100 lei és portó.

Kapható: KÖNYVOSZTALYUNKNÁL.

amely után fiatal barátom vágyódik. Azt a női ideált, amely előtt mint végcél ott lebeg a család, a férj, a gyermek, de akik — míg az is eljön —, ha eljön — megtalálták a maguk életformáját a tudományok csarnokában éppúgy, mint később az irodákban, vagy mondjuk a tanári katedrán is. Akik az emancipációt nem úgy értik, hogy az erkölcsi normák szabályai alól akarnak kibújni, hanem a belső, a lélek százszázalékos megőrzésével alkalmazkodnak a megváltozott külvilághoz.

De fiatal barátomnak mégis igaz van abban; *középosztályunk egy nagy része még nem neveli leányait erre az új életstílusra*. Nincs meg a belső lelki felkészítés a küzdelmes életre. S a hiba gyökere: *középosztályunk egy része csak tradícióból keresztény, a katolikus etika csak társadalmi szokás és nem isteni parancs, nem belső szükségesség*. Az ilyen milieuból kikerült leányok ideálja lesz a tűzmadár, mert a magasabb és nemesebb célok igazságait nem tudják meglátni.

A katolikus leánynevelésnek itt van nagy feladatuk. *Ami a liberális szellemű családok nem tudnak megadni, azt kell pótolniuk*. S ha az ardeali és szlovenszkói új katolikus leánynevelés friss szellemét figyelem, hiszem, hogy ezt a nagy missziót vállalták és el is végzik.

PÁLYÁZATI HIRDETÉS.

A sebisi (jud. Arad) római katolikus egyházközség pályázatot hirdet kántortanítói állásra.

Kántortanító javadalma: 1.500 lei havai készpénz, négyszobás lakás mellékhelyiségekkel és kerttel és nyolc hold szántóföld. Szerény stóla.

Kötelessége: osztatlan osztály vezetése. Kántoriak végzése és dalárda vezetése az egyháztanács és plébános utasítása szerint.

Kántori próba augusztus 9-én, amelyre jelentkezők saját költségükön tartoznak megjelenni.

Allás szeptember 1-én foglalandó el.

Pályázati határidő: augusztus 15.

Egyháztanács.

XI. PIUS PAPA koronázása ezidél évfordulója alkalmából a **Kállay Mihály** könyv jelent meg

A pápa és a Vatikán

A pompás könyv egy szakavatott író tolla mellett 100 gyönyörű képből mutatja be Szent Péter mai utódát, a leghatalmasabb koncepciójú pápák egyikét. Megmutatja őt a vatikáni szertartások káprázatos pompájában, a zarándokok százszázadeinek hódolatától övezve. Megmutatja államférfiúi bölcsességében és legmeghittebb és legtisztább nemes emberi műveltségében.

Íme néhány fejezete a könyvnek:

D'adaloszlop és a pápa szék.

A Lombard városkától a Vatikán trónjág.

Ratti bíbornok megválasztása.

A Conclave és XI. Pius választása.

A béke fejedelme.

Hogy tölti a Pápa egy napját, stb., stb.

A könyv ára 264 lei és portó.

Megrendelhető lapunk könyvosztályánál.

HIREK

Központi szerkesztőség kiadóhivatala és előfizetés teljesítési helye

Oradea, Strada Regele Carol II. 5.
ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Hétoldos: Egész évre 900, félévre 480, negyedévre 210, egy hónapra 70 lej.
 Magyarországon: Egész évre 50 P, félévre 25 P, negyedévre 12 P. Egyes szám ára 20 fillér, vasárnap és ünnepeken 24 fillér.
 Postatakarékpénztári csekk számlánk száma: 80.037. Telefon: 27.

Felölsszerkesztő: **PEREDI GYÖRGY**
 Cluj-i szerkesztő: **dr. Sulyok István**
 Cluj, Piata Unirii 13.

Kéziratokat nem örvényel meg és nem adunk vissza. Csakla választásdíjra magánlevelekre válaszolunk.

Időjárás

Az időjárás-kutató intézet jelentése szerint a várható időjárás: Nyugati szél, változó felhőzet, egy-két helyen zivatar, a hőmérséklet kissé emelkedik.

Zürichi zárlat. Párizs 20.23 egyegyed, London 15.35 háromgyed, Newyork 305 háromnyolcad, Brüsszel 51.61 fél, Milánó 24.10, Madrid 41.92 fél névleg, Amszterdam 208.05, Berlin 123.20, Bécs — schilling 57.60, Prága 12.68, Varsó 57.70, Belgrad 700.

Kitüntetés. Cluj. Saját tud. Dr. Róza József cluj-i katolikus főgimnáziumi tanárnak a középiskolai lelki és szellemi irányítás körüli munkájában szerzett érdemeiért a Főhatóság a *főgimnáziumi igazgatói* címet adományozta. Dr. Róza József tanár, aki egyben a „Jó Barát” című ifjúsági lap szerkesztője is, a lap megindulása pillanatától kezdve, tizenegy éven keresztül nagyszerű ifjúságnevelő munkát fejtett ki ezen a téren is. Kitüntetése általános örömet okoz, mert fáradhatatlan munkássága, kitűnő pedagógusunkat érte az elismerés.

Közéleti választások Arad megyében. Arad. Saját tud. A jövő hónap elején — tekintettel arra, hogy az ottani időközi bizottságok megbízatása lejár — tanácsválasztás lesz több arad megyei községben. Augusztus 9-én Caporoi Alexa, Nadab, Araneag, Ocisor, Vărfurile, Inaul, Imperatul Traian, 13-án pedig Berecna és Sicula községekben tartják meg a tanácsválasztást. Benesti községben, ahol a megválasztott tanácsot feloszlatták, szintén tanácsválasztás lesz augusztus 13-án.

Királyi rendelettel megváltoztatják az egyetemi oktatás rendszerét. Bucuresti. Saját tud. Kedden Anghelescu közoktatásügyi miniszter elnökségével értekezletet tartottak, amelyen az ország összes egyetemének és főiskolájának rektorai és igazgatói megjelentek. Az értekezleten főképpen az elmúlt évi diákzavargásokkal foglalkoztak és arra keresték a módját, hogy a jövőben meg ne ismétlődhessenek. Csütörtökön megismétlik az értekezletet. Anghelescu terve szerint az egyetemi oktatás rendszerét királyi rendelet alapján meg kell változtatni, mert másképpen nem lehet biztosítani az egyetemi ifjúság békéjét.

Mik voltak eredetileg a római katakombák? Rómában az őskeresztények katakombáit, ahol az üldöztetéseket idején meghúzódtak volt, a tudósok százai vizsgálták át mindenféle szempontból. Az iskolában is sok mindent hallottunk efelől. Am ha megkérdeznék valamelyik érettségiző fiatalembert, mit gondol, mik voltak eredetileg ezek a katakombák, akkor legtöbbször nem jutnának tul azon, hogy földalatti üregek, amiket gyülekezésre és temetkezésekre használtak. Ezek a katakombák valamikor kövejtők voltak. Innen származik a régi Róma sok épületének építőanyaga, valamint a régi utcák kövezete. Az értékes kőzetanyag kifejtése után a bányákat elhagyták s ezekbe az üregekbe húzódtak be az üldözöt keresztények.

A felhőszakadás előtött egy aggmennházat. Milánóban óriási felhőszakadás volt, amely egy szegényház tehetetlen, öreg emberei között borzalmas pusztítást vitt véghez. Az alacsonyán fekvő régi épület földszinti helyiségeiből, amelyeket a felhőszakadás vízáradata előtött, nem bírták idejében kiemteni az aggokat, akik közül öt megfulladt. Az áradástól a többi épület is sokat szenvedtek és a megmenekültek nagyrészt kórházba kellett szállítani.

Felgyújtott a hőség egy löszeresládát. Constanta. Saját tud. A Constanta közelében levő Hinog löszerraktárban kedden a nagy hőség következtében kigyulladt egy löszeresláda. Az őrtálló katona ébersége megmentette az egész löszerraktárt a felrobbanástól. A füstölő löporos ládát sikerült ugyanis eloltani, mielőtt baj történt volna.

Kirabolták a remetei katolikus templomot. Mercurea-Ciuc. Saját tud. Tatar Zsigmond 65 éves munkanélküli behatolt a giurgiui-remetei katolikus templomba, feltörte a perselyeket, azoknak tartalmát elrabolta és magával vitt egy oltárterítőt. Amikor a terítőt értékesíteni akarta, a csendőrség leartóztatta. Kihallgatása során előadta, hogy a perselyekben csupán 36 lej 75 banit talált, ami teljesen valószínűtlen. Átadták az ügyészségnek.

Kiírják-e az új közigazgatási bizottságok választásait. Bucuresti. Saját tud. Hétfőn telik le az új közigazgatási törvény szerint az időközi bizottságok működésének határideje. A belügyminisztériumban szerdán délelőtt értekezletet tartottak, amelyen az érdekelte megyék prefektusai is résztvettek. Csütörtökön minisztertanácsot tartanak, amelyen ezt a kérdést is megvitatják. A *Curentul* úgy értesül, hogy a kormány eddigi tervei szerint nem fogják kiírni a választást, hanem új időközi bizottságokat neveznek ki. Nem valószínű azonban, hogy ez a feltételezés beigazsólódjék, mert komoly elhatározások mutatkoznak a választások kihirdetésére.

Cigányzene mellett mérget ivott. Budapest-ről jelentik: Vutkovszki Pál jegyzőgyakornok az éjszaka egyik nőrokonával az Emke kávéházba ment cigányzenét hallgatni. 4 óra tájban gépkocsiba ültek, hogy hazatérjenek. Amikor a gépkocsi megállt a Dugonics-utca 11. számú ház előtt, a nő rémülten látta, hogy a fiatalember halál-sápadtan, üveges szemekkel ül helyén. Kiderült, hogy a kávéházban ismeretlen mérget vett be feketekávéba keverve. Zsebében a főkapitánysághoz intézett bucsulevelet találtak. Amire a mentőorvos kiszállt, a fiatalember már halott volt.

Sziqoritják a külföldi valutabehozattal. Bucuresti. Saját tud. Tekintettel a sok deviza- és valutacsalásra, a pénzügyminiszter elrendelte, hogy a határálomásokat átlépő idegen állampolgárok utlevélbe be kell írni a magukkal hozott valuták értékét, fúvozóban pedig igazolniuk kell, hogy kinek adták át az itthagyott valutát.

Halálos szerencsétlenség egy cséplőgépnél. Săcueni. Saját tud. A közeli Cherechiu községben megdöbentő szerencsétlenségről adnak hírt. Az egyik szérűn levő cséplőgépnél egy tíz mázsa súlyu gabonatisztítódarút akartak működésbe hozni a géppel kapcsolatban, miközben Horváth Ferenc odaváló 41 éves családos gazda olyan szerencsétlenül helyezte mozgásba a darálógépet, hogy ez fölborult s maga alá temette a vizváztalan embert, akit olyan súlyos belső sérülésekkel szállítottak kórházba, hogy nagy szenvedések után másnap sérüléseibe belehalt.

Terjed a gyermekparalízis. Bucuresti. Saját tud. A fővárosban terjed a gyermekparalízis. A fővárosi egészségügyi tanács érélyes intézkedésekkel igyekszik gátat vetni a szörnyű járvány további terjedésének.

Rézború indiánok golicsatája amerikai katonákkal. Newyorkból jelentik: A Colville-főrszéli rézború indiánok kétnapi elkeseredett golicsatát vívtak a 4-ik amerikai gyalogezred válogatott csapatával a Washington-kerületben fekvő spokanei golipályán, amelynek területén egy évszázaddal ezelőtt igazi véres harc folyt le indiánok és amerikai katonák között. Az indian csapat hagyományos harci díszben, hatalmas tollas fejkével, hadifestékekkel mázolt arccal állt ki a mérkőzésre. Üstdobok hadilármájára harci táncokat jártak, vérfagyasztó üvöltéssel tomahawk gyanánt suhogtatva goliftűiket, majd egy indián varázsló hangszórón rémes átkokat szórt a halványképek csapatára, a Nagy Szellemnek ajánlva skalpjukat. A mérkőzés mindezek ellenére halványképek fölényes győzelmével végződött. Utána elszívták a békepípat.

Dr. Schmiadt Béla:

Lelket az életbe

E mások kiadásban megjelent munka a lelki gyakorlatok igazságokat dolgozza fel elevenen, modern, megkapó példákban, mesteri kézzel hozzáfűzött megrázó reflexziókkal. Az első kiadás hónapok alatt fogyott el.

Ara 110 lei és portó.

Kapható könyvosztályunknál.

Feljegyzések

A belga Rex mozgalom vezetője Degrelle Leo lapjában cikket írt a belga-német viszonyról. A cikk óriási feltűnést keltett köröskörül a kis ország körül. Meg is érdemli.

„Semmi reményünk a jövőben nem lehet — mondja többek között — ha beleavatkoznak a bonyodalmakba, melyek szomszédaink között keletkezhetnek. Ehelyett okosabb ha Belgium megkísérli, hogy a három kultura átmeneti helye legyen. A német-francia párbaj hallatlan félreértések következménye, melyeket nekünk belgáknak ki kell egyenlitenünk s nem tovább kiélezni. Ezeknek a francia-német összecsapásoknak ugyanis mindig mi vagyunk az első áldozata...”

„Franciaországban a bolsevista veszély úti. geti fel a fejét s ez Belgiumban is terjeszkedni szeretne. Hova forduljunk azonban, ha nyugat felől a bolsevizmus fenyeget bennünket, kelet felé pedig a félreértések fala állja el utunkat... Szabadon és erősen megértést keresünk minden szomszédunknál, Németországnál is. Országunk boldogsága megéri ezt az erőfeszítést...”

A nagyjelentőségű cikk a Rex lapjának vezetőhelyén és nyilván a nyomtaték kedvéért — németül jelent meg.

A Rex mozgalom bátor és merész külpolitikát kezdett ezzel a lépéssel. Hogy milyen bátorságot követelt ez a merész lépés Németország felé, ezt csak az érti meg, ki ismerte azt a gyűlöletet, melynek a háború után Belgiumban Németország „örvendett”.

A hékének és a megértésnek éppen ezek a gyűlöletek és elfogultságok a legnagyobb akadályai. Könnyebb legyőzni az ellenséget, mint meggyőzni a barátokat. (Skin)

Egyik spanyol királyi allagzatója lett egy gépkocsi-cégnak. Newyorkból jelentik: Covadonga gróf, a spanyol király fia, allagzatói minőségben belépett egy gépkocsi-cég vezetőségébe.

Kassza és Szejum hercegek új abesszin haderőt szerveztek. Londonból jelentik: Kairói jelentés szerint Kassza és Szejum hercegek újjászerveztek egy abesszin haderőt, mely Nyugat-Abessziniából, Göréből akar Addisz-Abeba felé előnyomulni.

Veszélyben a velencei Szent Márk-templom és tér. Velence csodálatos palotáinak állandó vezedelmé, hogy a sokszázéves cölöpök, amelyeken a város felépült, elpusztulnak és ezzel természetesen pusztulnak a paloták is. Állandóan folyik a lagunák városában a cölöpök kiserelése és sok millió lírát költöttek már ezidél is erre a célra, azonban most még az eddigie is nagyobb veszedelem fenyeget: a Szent Márk-templom és a Szent Márk-tér tartóoszlopairól olyan riasztó jelentést terjesztettek az olasz kormány elé a kiküldött szakértők, hogy azonnal hozzá kell kezdeni a biztosító munkálatokhoz. Kerek 100 millió lírába fog kerülni a Szent Márk tér alapjainak restaurálása, azonban máris megszavazták ezt az összeget, mert különben ez a pártatlan világnevezetesség halálra lenne ítélve.

Vasuti és vizumkedvezmények a Miskolci Hétre utazóknak. Miskolcra jelentik: Az augusztus 2-től 9-ig tartó „Miskolci Hétre” a külügyminisztérium kedvezményes vizumot ad. A vizumot nem kell előre megváltani, hanem Miskolcon adják 2 p. 50 fillérért. Ezenkívül 50 százalékos menetdíj-kedvezményben részesülnek a „Miskolci Hétre” utazók.

Ötszáz kenyéret lopott félév alatt pékgazdájától a sütőmunkás. Mercurea-Ciuc. Saját tud. Steiner Nánán siculeni pékmesternél félév óta sütőmunkási minőségben alkalmazásban volt Rusea Rudolf ghimesi illetőségű lakos. Gazdájának feltűnt, hogy alkalmazása óta nem találja meg számláit a vásárolt kenyérlisztt és a süttött kenyerekkel kapcsolatban. Megfigyeltette munkásait és segédjeit és kiderült, hogy Rusea rendszeresen lopkodta gazdáját. Nem kevesebb, mint ötszáz kenyér ellopását ismerte be. A kenyereket Gyenge Dénes mézszáros vásárolta meg tőle. Ruseát átadták az ügyészségnek, míg Gyenge ellen eljárást indítottak.

Betörőbandát szerveztek az elmekórház szökevényei. Minnesota államban négy nap óta állig felfegyverzett milícia járja keresztül-kasul az egész állam területét, hogy közrekerítsenek tizenhat elmebeteg bűnözőt, akik megszöktek a St. Peter elmegógyintézetből és azóta páni félelemben tartják a lakosságot. A szökevények számos betörést követtek el és ezek során motor-kerékpárokhoz is jutottak. Katonaság és rendőrség két napon át hiába üldözte őket. Minnesota kormányzója rádióüzenetben szólította fel a farmereket, hogy torlaszolják el magukat házaikban. Elrendelték az ostromállapotot. A harmadik napon végre sikerült a gépfegyveres katonai osztagoknak ártalmatlanná tenni két örültet, amint éppen át akarták uszni a Minnesota folyót. Két hirhedt rablógyilkos volt.

Orástie a községi választások megtartását követeli. Deva. Saját tud. Vasárnap, július 19-én Orástien, a Central vendéglő angytermében mintegy száz ember gyűlt össze és gyűlést tartottak, amelynek egyetlen tárgya a városi gazdálkodás volt. A gyűlésen Paveloni Vaier volt nemzeti-parasztpárti szenátor elnökölt, majd átadta a szót Voisan Gheorghie volt nemzeti-parasztpárti primárnak, aki a városkölségetéről tartott nagyszabású beszédet s azt bíráló alá vette, kimutatva annak rossz oldalait. A gyűlés a városi kölséget megválasztása után határozatot hozott, amelyben a legerélyesebben kéri, hogy a községi választásokat azonnal írják ki.

Makkai Sándor dr ünneplés beiktatása a debreceni egyetemen. Debrecenből jelentik: Makkai Sándor dr volt ardeali református püspököt a Tisza István Tudományegyetem tanácsa kedden ünnepléses ülés keretében iktatta be professzori méltóságába. Dr Benedek László rektor üdvözölte az új professzort, aki ezután letette az esküt.

Az elítélt csempész szabadságot kért a bíróságtól, hogy csempészi mehesse. Satu-Mare. Saját tud. A halmei vármhatóságoknak a N. Titulescu álmomáson feltűnt, hogy a személyvonat egyik fiatal utasa szokatlanul kövér. A vármhatóságba vitték s megmotaosákor huszonhétezer lei értékű csempészett selymet találtak a dereka köré csavarva. A csempészt Eisner Vilmosnak hívták s satumarei magántisztviselő. A törvényszék gyorsított eljárással egyhónapi fogházra ítélte Eisnert, aki az ítélet kihirdetése után kérte a bíróságot, helyezze szabadlábra, mivel most van a csempészs „szezonja” s most lehetne egy kis pénzre szert tenni. A bíróság természetesen nem teljesítette az elítélt kívánságát.

Avonsujtotta a villám. Satu-Mare. Saját tud. Máriaus község felett nagy vihar vonult el. Oláh György huszonnégy éves juhász a község határában legeltette nyáját s a nagy eső elől kunyhójába menekült. A villám azonban a kis faalkományba csapott és a fiatal juhászt halálra sujtotta.

Fegyver az autós banditák ellen. Sir Malcolm Campbell, a gépkocsi gyorsasági világbajnoka, érdekes védőfegyvert készített gépkocsis rablók ellen. A készülék, amely valóságos letartóztatja a rablók kocsiját, a rendőrkocsi tengelyéhez erősített távcsőalakulag összecukható acélrud s 30 centiméter nyílású hatalmas acélkampókban végződik. Mihelyt az üldöző kocsi a rablók kocsijának közelébe ér, gombnyomásra előrenyúlik a rud és a kampók kapcsai, mihelyt az üldöző kocsi hátsó ütközőjét érték, önműködőleg összecukodnak, erősen egymáshoz kapcsolva a két kocsit és ha a rendőrkocsi megáll vagy fékez, a rablók kocsija is kénytelen megállni.

Negyven ember szemelattára a vízbe fulladt. Satu-Mare. Saját tud. Hotca János táut-mághárai lakos negyven fiatal emberrel a Someres ment fürdeni. Elsőnek ugrott a vízbe, de a folyó sodra elkapta s mivel senki se mert a segítségére sietni, a vízbe fulladt. A Somes néhány kilométerrel odébb holtan vetette ki a partra.

Kilencvenmillió kölcsönt akar felvenni Satu-Mare városa. Saját tud. Az ideiglenes tanács elhatározta, hogy megépíti a vízműveket s elvégzeteti a csatornázást is. Az öszmunkálatok nyolcvanmillió leibe kerülnének s mivel ezt a hatalmas összeget a vezetőség képtelen előteremteni, a csatornázás terveit egyelőre elejtették, csak a vízművek megépítését szorgalmazták, de ez is harmincmillió leit igényel. Mivel a városnak nincs pénze a postatakarakékhöz fordult kölcsönért. A kormány a folyósítást jóváhagyta, a képviselőház is megadta beleegyezését. Erre a munkálatokra kiírták a pályázatot, amit a bucaresti Hugo Jasz cég nyert el harmincmillió leies ajánlatával. A vízmű építését a vállalkozó csütörtökön meg is kezdte. A város vezetői körében egyre nagyobb nyugtalanságot okozott az, hogy a megszavazott kölcsön kitalására a postatakarék részéről nem történt intézkedés. Dr Benea Stefan polgármester Bucuresztve utazott, ahol meglepődve hallotta, hogy a Postatakarék nem ad kölcsönt Satumare városának de nem folyósítja a megvénnek sem a megszavazott hatmillió kölcsönt. Ellenben felszóllította a várost hatmillió régi adóssága rendezésére. A város tehát abba a kellemetlen helyzetbe jutott, hogy a kölcsön biztos reményében a szerződéseket a vízműépítésre megkötötte s ha ennek a szerződésnek a pénz nem folyósítása esetén nem tud eleget tenni, milliós kártérítési perek lavínja indul meg a város ellen. Dr Benea Stefan polgármester most újabb tervet dolgozott ki. Eszerint a város a bucaresti Creditul Judetelor si Comunelor nevű pénzintézetnél értékpapír-kölcsönt vesz fel kilencvenmillió lei névértékben s ezeket a Banca Nationalánál helyezi letétbe a szükséges harmincmillió lei ellenében. A kölcsön negyven éves lejáratu lesz s azt értékpapírban kell visszafizetni. Az ideiglenes tanács a polgármester előterjesztését elfogadta s a kölcsön folyósítása érdekében már folynak a tárgyalások.

2 nap múlva

lezárjuk féléves előfizetőink között rendezett ajándéksorsolásunk listáját. Ha részt akar venni az alábbi értékű ajándékok kisorsolásában, még ma rendezze második félévi előfizetési díját.

Ime az ajándéktárgyak felsorolása:

1. Ötnapi teljes ellátás Baile Episcopost-en.
2. Révay kis Lexikon.
3. Egy fényképezőgép.
4. Egyévi ingyones előfizetés.
5. Egy női vagy férflóra.

Azonkívül a lent felsorolt húsz könyv közül tetszés szerint választhat minden előfizetőnk és bármelyiket mélyen leszállított áron kaphatja meg, ha a második félévre szóló előfizetését kiadóhivatalunkhoz készpénzben beküldi vagy megbízottainknál ugyancsak készpénzben kifizeti július 25-ig.

Ime az árkezdvezmények:

Bangha: Dél keresztje alatt (fűzve)	125 lei helyett	80 leiert
Mauriac: A Fontenac mistérium (regény)	75 " "	55 " "
Aradi: Európai forradalom	80 " "	60 " "
Balla: A lélek útja	75 " "	53 " "
Bangha: Róma lelke	110 " "	80 " "
Wörhmüller: Királyi törvény	140 " "	105 " "
Csávossy: Együtt a Messterrel	110 " "	80 " "
Molnár: A szociális egyház az emberért	110 " "	80 " "
Plus: Hogyan imádkozunk	45 " "	33 " "
Czapik: Könyörülj rajtunk Uram!	45 " "	33 " "
Gerely: A művelt leány	105 " "	75 " "
Julier: 1914-1918.	365 " "	235 " "
Erdősi: Napsütéses Indában	185 " "	126 " "
Stadler: Velaki vár engem	80 " "	60 " "
Rucsányi: Nanfurdós	100 " "	75 " "
Häckel: Tanuljunk németül	200 " "	135 " "
Gáspár: Fajismeret	140 " "	90 " "
Rucsányi: Erelnemesedés	55 " "	39 " "
Gáspár: A világ orvosa (regény)	210 " "	182 " "
Sebők: Öt villágrészen keresztül	140 " "	90 " "

Rekordmagasságot ért el Amerika aranytaléka. Newyorkból jelentik: Az Egyesült Államok aranytaléka május 13-án 10.302 millió dollár újabb rekordmagasságot ért el. Ez a legnagyobb aranytömeg, amely a történelem során egyetlen országban felhalmozódott.

Borzalmas jégeső és vihar pusztított az Eriul mellékén. Säcueni. Saját tud. A már jelentett vasárnapi nagy hőség után, hétfőn délután nagy szélvihar közepette óriási jégeső vonult keresztül az egész Eriul mellékén. A mogyoró és diónagyaságú jérek borzalmas pusztítást tettek, különösen a szőlőben és tengeriben. A säcueni járásban különösen säcueni, Cadea, Sannicolaul de Munte és Targusor községekben okozott nagy károkat a jég. A szőlőkben — ahol mindenütt ritkán tapasztalható szép termés mutatkozott — 40, 50, 60, sőt 75 százalékos károkat állapítottak meg.

Az angol löszergyári robbanás áldozatainak temetése.

Öt ember halt meg a woolwichi löszergyár robbanásánál, amikor is egy új típusú gránátot akartak kipróbálni.

* **Izületi csúznál és ischiásnál,** neuralgikus és arthritikus fájdalmaknál egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvíz, reggel éhgyomor-ra bevéve, gyorsan előmozdítja a gyomor és a belek működését s igen könnyű, lágy székletet, jó emésztést és kellemes közérzetet biztosít. Orvosi vélemények egyöntetűen dicsérik a Ferenc József viz rendkívül enyhe és jólévo hatását vese-, hólyag-, prostata- és végbélbajoknál, továbbá sérvben szenvedőknél is. Az orvosok ajánlják.

Tiltakozott az oradeai Ügyvédi Kamara az „önkéntes takszak” ellen. Oradea. Saját tud. Mint ismeretes, július 15-én az Ügyvédi Kamara rendkívüli közgyűlésre hívta össze tagjait, hogy állást foglaljanak az igazságügyminiszter által kivevett, ugynevezett „önkéntes takszak” ügyében. Az igazságügyminiszter költségvetéséből ugyanis kihagyta az igazságügyi szervek papír- és írószerezzelátásának költségeit s ezzel a költséggel „önkéntes takszak” címén a jogkereső felet, illetve az ügyvédi kart terheltte meg. Az Ügyvédi Kamara július 15-iki rendkívüli közgyűlésén száznegyven tag jelent meg s tekintettel arra, hogy a közgyűlés csak akkor határozatképes, ha a bejegyzett tagok fele — jelen esetben 151 tag — jelenik meg, a rendkívüli közgyűlést július 22-re halasztotta, azzal, hogy tekintet nélkül a megjelenő tagok számára, határozni fognak az ügyben. A mai közgyűlésen, tekintettel arra, hogy dr Zige Miklós, az Ügyvédi Kamara dékánja nem jelent meg az ülésen, dr Boross János elnökölt és számszerint nyolcvannyolc ügyvéd jelent meg. A megjelent ügyvédek 73 szavazattal 10 ellenében tiltakoztak az ugynevezett „önkéntes takszak” ellen s ilyen értelemben emlékiratot intéztek az igazságügyi miniszterhez.

Halálos áldozata van a bicskázásnak. Mer-curea-Ciuc. Saját tud. Bodó Lajos és Elekcs István suseni lakosok kocsmái mulatozás közben összeszólkaztak, amelynek bicskázás lett a vége. Elekcs úgy összeszurkálta Bodót, hogy az kedden a gheorgheni kórházban kisenvedett. A gyilkos Elekcsét letartóztatták.

Satumarei versenyző is indul a berlini olimpián. Satu-Mare. Saját tud. Romániát több, mint nyolcvan versenyző képviseli a berlini olimpiáson. A benevezett versenyzők nevét most közölte a Gazeta Sporturilor s a névsor szerint a görög-római birkózásba dr Balosu Romulusz satumarei rendőrkapitányt is benevezte az országos szövetség.

Nemzetközi cinckartel létesül. Brüsszelből jelentik: A nemzetközi cinckartel felbomlása óta az egyes termelőcsoportok között nem szakadt meg teljesen az összeköttetés. Több irányból vehetők észre olyan mozgalmak, amelyek célja a kartel feltámasztása. Belga körökben általában az a vélemény, hogy a belgiumi és franciaországi események, amelyek ezekben az országokban a szociális természetű intézkedések következtében a termelési költségeket erősen megnövelték, egy kartelészertő újabb összefogást nagyon szükségesnek tesznek. Vajon belátható időn belül összeülhet-e valamilyen nemzetközi előkészítő értekezlet a jelenlegi világgazdasági előkészítő értekezlet mellett még el nem dönthető, de ha erről szó lehetne, a konferencia helyét Brüsszelt emlegetik.

KÖZGAZDASÁG

Gabonalegyek kártevéséi

Nálunk jelenleg csak két légyfajjal van bajunk: a csikoshátú búzalegygel (*Chlorops taeniopus* Meig.) és a fritlégygel (*Oscinella frit* L.). A régebben annyira hirhadt hesszeni légy (*Mayetiola destructor* Say) már negyedszázada nem jelentkezik. A nálunk is honos fekete búzalegy (*Chortophila sepioides* Meig.) csak különleges viszonyok között: nehéz, fekete agyagos talajon természetesen búzában jelentkezik. Előfordulása tehát csakis helyi jelentőségű és ezért általános kártevőnek szintén nem tekinthetjük. Marad a csikoshátú búzalegy és fritlégy. Ez a kettő annál általánosabb. A fritlégy jóval szaporább, mint a csikoshátú búzalegy, nemzedékeinek száma a kedvező vagy kedvezőtlen időjárástól függ. A csikoshátú búzalegynek évente 2 nemzedéke van: egy ősszel, amelynek nyüve áttelel és egy tavasz közepén. Ebből tehát az következik, hogy mind az őszi, mind a tavaszi vetések egyformán szenvedhetnek légybántalmat.

A múlt év hosszantartó szép ősze, majd az idei korán beköszöntött tavasz kiválóan kedvezett a gabonalegyek elszaporodásának. A gazdák hiába tartották be az október 4-ike utáni vetés immár általánossá váló szabályát, a legyek még akkor is rajzottak, amikor az új őszi vetés már kikelt. Tavasszal pedig, amikor a tavaszi vetés kikelt, már rajzottak a legyek, bármennyire siettek is a gazdák a vetéssel.

Az őszi kártevést a gazda ritkán veszi észre. Csak tavasszal tűnnek szemébe a búzalegy nagyobb termétől, merev, fehéres nyüvétől hagymaszerűen megvastagodott, később sárguló, pusztuló sarjak, valamint a fritlégy kis, fűrgő mozgású, sárga nyüvétől még ősszel vagy csak tavasszal elpusztított, végig elhalt, de vékony és belsejükben vörhenyes, rágott morzsaleket mutató sarjak. Az elhalt sarjak miatt a vetés megrikkult. Ha kedvező az időjárás tavasszal és a talaj is erőben van, a vetés a szenvedett kárt dús sarjadzással hamar helyre-pótolja. Az idei tavasz kedvezett a sarjadzásnak, csapadék is elegendő volt, viszont kedvezett a legyeknek is, mert korán köszöntött be. A fritlégy tavaszi nemzedéke megtelepedett az új sarjakban is.

Az őszi és tavaszi kártételhez csatlakozott később a csikoshátú búzalegy tavaszvégi kártevése is, amely a búzakarász hasban maradásában nyilvánul meg. Ha ilyen hasban maradt kalászt óvatosan kifejtünk a levéltakarójából, a kalásztartó szárrészen az első bütökyig egyenesen lefelé haladó rágott csatornát látunk és ennek az alján rendszerint megtaláljuk a légy sárgásbarna, fényes bábját. Jól fejlődött fő-sarjon ez a kár rendszerint jelentéktelen, mert a kalász rövidesen kivergődik a hüvelyéből és rendes magot is érlel, hiszen a nedvkeringés útja szabad, mert a rágott csatorna az íz hossz-szában fut. Az idén azonban ezek a hasban maradt kalászkövek majdnem kivétel nélkül a tavaszi sarjakon mutatkoztak; még zöldék voltak, amikor a fősarjak már sárgulni kezdtek és alacsony növényük is elárulta fiatalabb korukat. A tavasszal rajzó csikoshátú búzalegy az elmaradtabb, zsebébb sarjakra rakta le petéit és így a légy nyü szakítófogának munkája még inkább késleltette az amúgy is megkésített sarjak kikálászolását és ezzel a magvak időre való ki-fejlődése is elmaradt.

Itt-ott mutatkozott a fritlégy is az árpakalászkövekben. A későbbi nemzedéke ugyanis az árpa és a zab már fejlődő magjaira rakja petéit és nyüvei a szemeken szívogatnak. A szemek léhák lesznek és fehér (zabon) vagy barna színt (árpán) öltönek.

Mivel a gabonalegyek mostani elszaporodása a jövő vetéseket is fenyegeti, a védekezés teendőit még idejében végezzük el. A védekezés szabályait az alábbiakban foglalhatjuk össze.

1. A tarlót mielőbb buktassuk alá, hogy a kikelt árva gabona magához csalogassa a rajzó legyeket és amikor a nyüvek már a sarjakban

tanyáznak, mély alászántással elpusztíthatók legyenek.

2. Csalogató vetésül a lebuktatott tarlóba vagy a szomszédságába kététi időközben néhány gépnym búzát vessünk s amikor már fertőzött, ezt is idejében mélyen alászántjuk, mint a kizöldült tarlószántást.

3. Későn, október 4-ike után vessünk. Ha azonban az őszi olyan hosszantartó, mint az elmúlt, a vetés idejét még későbbre tegyük, hogy az új vetés már a légy elrajzása után keljen ki.

4. A tavasziakat minél korábban vessük, hogy minél erőteljesebbek, fejlettebbek legyenek, amikor a tavasszal rajzó legyek meglepik őket.

5. A talaj okszerű előkészítésével, trágyázással adjunk növényeinknek gyors és erőteljes

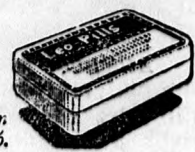
GÁZKÉPZŐDÉS ellen

számos szer létezik, de csak kevés hat annyira, mint a LEOPILLS. Ez a kizárólag növényi anyagok kivonából készült szer a legrövidebb időn belül elmulasztja a kellemetlen jelenségeket.

A leghatásosabb szer gázképződés ellen a

LEOPILLS

Dobozokban 30 és 80 letr minden gyógyszerárban és drogériában kapható.

Leopills kizárólag növényi anyagokból készült hashajtó.

fejlődésre, dús sarjadzásra lehetőséget, hogy a szenvedett bántalmakat könnyebben kiheverjék és ha nem is egészen, de legalább részben helyre-pótolhassák.

Barátkozik a két „Unió“

Az egyik az Északamerikai Államok Szövetsége, — a másik pedig a Szovjetek Uniója. Két véglet: a zenith és a nadir. Egyik kifejezetten és individuálisan is kapitalista, nagytőkés, sőt „mammut-tőkés“ — magántulajdoni alapon. A másik ezzel szemben a szovjetek államközössége, mely pedig világgörredalmas alapon a kollektívizmusról ontja roppant néptömegek legtöbb esetben ártatlan vérért. És mégis gyönyörűen egymásra talál. Mert — amint Moszkvából jelentik — az 1935. évi július 13-iki ideiglenes amerikai—szovjetorosz kereskedelmi szerződést nagyobb változtatások nélkül továbbí egy évre meghosszabbították. A meghosszabbítást jegyzékváltás útján Moszkvában írta alá az amerikai ügyvivő és a szovjet kül-

kereskedelmi népbiztosa.

A multévi ideiglenes szerződés, amelyben a szovjet kötelezte magát évenként 30 millió dollár értékű amerikai áru vásárlására, a gyakorlatban a két ország kölcsönös kereskedelmi kapcsolataira kedvezőnek bizonyult és már az elmúlt évben is jelentősen növelte a szovjet amerikai rendeléseinek értékét.

A szovjet az elmúlt évben newyorki kereskedelmi képviselője útján nem kevesebb, mint 42 millió dollár értékű árut vásárolt Amerikában a megelőző évi 14.5 millióval szemben. Ez év első negyedében a szovjetrendelések összege már elérte a 11.8 millió dollárt az elmúlt esztendő hasonló időszakának 3.2 milliójával szemben.

Behozatali engedélyek új illetékei

Bucurestiből jelentik: A kereskedelmi és iparügyi minisztérium az új behozatali engedélyilletékekről és devizaengedélyezési illetékekről a következő rendeletet adta ki:

I. Az 1936 júliusi évnegyeddél kezdődőleg a kontingentált áruk behozatali engedélyeinek kiadásánál, a személyi felhasználásra szolgáló kontingentált áruk engedélyeinek kiadásánál, az engedélyek módosításánál és a magánosok részére való devizaengedélyezéseknél az alábbi illetékeket kell kivetni:

a) olyan kontingentált áruk behozatali engedélyeinél, amelyeknek értéke a középártáblázat alapján 50 ezer leit nem haladnak meg, az általányilleték 200 lei;

b) olyan kontingentált áruknál, amelyek értéke a középártáblázat alapján 50—100 ezer lei között van, az illeték 300 lei;

c) olyan kontingentált áruknál, amelyek értéke a középártáblázat szerint meghaladja a 100 ezer leit, 30%-os az illeték;

d) személyes használatra szolgáló kontingentált áruknál, melyekre nézve nem adnak ki különleges engedélyt és nem adnak devizaigénylési jogosultságot (fără drept de devize), az általányilleték 200 lei;

e) a behozatali engedélyek módosításánál, minden módosításra kért engedély után 100 lei általányilletéket kell kiróni, amelyet a kérvénnyel egyidejűleg kell lefizetni;

f) külföldi tanulmányok folytatásához szükséges devizák engedélyezésénél az illeték engedélyenként 100 lei;

g) gyógykezeléti, turisztikai, s b célokra szolgáló devizák engedélyezésénél engedélyenként az általányilleték 200 lei.

II. Az I. cikk a)—e) pontjaiban felsorolt illetékeket csak a kérvényező lakhelyén illetékes kereskedelmi és iparkamara közvetítésével lehet bevételezni.

Az I. cikk f)—g) pontjaiban említett illetékeket a devizakereskedelmre feljogosított bankok útján kell bevételezni a kérvényező benyújtási helyén.

III. cikk. A II. cikkben említett intézmények 15 naponként kötelesek befizetni a román Nemzeti Bankhoz a kereskedelmi és iparügyi minisztérium számlájára a bevételezett összegeket.

A kereskedelmi és iparkamaráknak a bevételezésnél és befizetésnél a felmerült költségek fedezésére 10%-os jóváírást engedélyeztek.

IV. Az állami intézmények, megyék és községek mentesülnek a kontingentált áruk engedélyezési illetékének, valamint az engedélyek módosítási illetékének fizetése alól.

Átszervezik a lengyel külkereskedelmi szervezetet. Varsóból jelentik: A lengyel gazdasági körökben mozgalmat indítottak, hogy a lengyel külkereskedelmi fejlődést irányító állami szervezetet egyesítsék, munkájukat pedig a fejlődésnek megfelelően racionalizálják. Többek között arra törekednek, hogy a központi beviteli bizottságot (Centralna Komisja Przywzowowa) és a lengyel kompenzációs társaságot (Towarzystwo Handlu Kompensacyjnego) mint külön hivatalokat megszüntessék és az alakulóban lévő külkereskedelmi tanács (Rada Handlu Zagranicznego) alá rendeljék. A végleges döntés csak a külkereskedelmi tanács megszervezése után válik lehetővé, amelyet tudvalevőleg a varsói kereskedelmi és iparkamara hívott életre.

SPORT

Németország fővárosa felé rohan az olimpiai fáklyás-staféta

Eleiveszélyes tolongás az Akropolisz előtt. Olympiában és Korinthosban fellobbant a klasszikus korok sportszeleme

Athénből jelentik: Kedden este érkezett az olimpiai fáklyás-staféta Athénbe, ahol rendkívüli intézkedéseket kellett tenni, hogy a fáklyavivők a városon keresztül akadálytalanul haladhassanak. Végeláthatatlan tömeg lepte el az utcákat, s a Szabadság emlékmű, valamint az Akropolisz előtt életveszélyes volt a tolongás. Az egész főváros lakossága leirhatatlan lelkesedéssel ünnepelte a fáklyavivőket, akik között miniszterek, papok, bírák, tábornokok

voltak.

Az ünnepség két óra hosszat tartott. A Parthena előtti oltáron meggyújtották a tüzet, melyet Pallas Athene négy, klasszikus görög ruhába öltözött papnője őriz a játékok alatt. Ezután hasonló ünnepi szertartás volt, mint korábban Olympiában és Korinthosban, majd a király, a kormány, a diplomáciai kar és előkelő közönség jelenlétében újból elindult a staféta Thébe és Delphi felé.

Selejtezőmérkőzések az olimpiai versenyek előtt

Remek eredményeket érnek el a japán úszók

Berlinből jelentik: Az olimpiai versenyek ugró és dobó számai előtt selejtező mérkőzések lesznek. A délutáni mérkőzéseken csak az indulhat, aki a délelőtti selejtezőn egy bizonyos standardot elért. A selejtező eredménye nem számít a döntőben és ha valaki délelőtti világrekordot javít, az nem számít, csak arra jogosít, hogy a délutáni versenyeken részt vehet. A standard a férfiaknál: magasugrásban 185 cm., távolugrásban 700 cm., rudugrásban 380 cm., hármassugrásban 14 méter, súlydobásban 44 méter 50 cm., diszkoszvetésben 44 méter, gerelyvetésben 60 méter, kalapácsvetésben 46

méter. A nőknél a diszkoszvetés standardja 36 méter, míg a magasugrás és egyéb ugrás standardja nincs meghatározva.

A japán úszók tegnap délelőtt a kétszáz méteres tréningben remek eredményeket értek el. Araki 2 p. 9.6. Suguira 2 p. 10.6. Taguesi 2 p. 11.7. Uto 2 p. 12.5. Nezami 2 p. 12.6 idővel úszott, de még ennek az utóbbinak az ideje is 2 teljes másodperccel jobb, mint a magyar Csik Ferencé.

Berlinből jelentik: A jugoszláv olimpiai versenyzők csapata megérkezett. A versenyzők száma 54.

CAO-Crișana kombinált — Bocskai 3:1 (2:0)

A Bocskai képtelen volt kijátszani tudása javát és eredeti formáját a felázott pályán

Oradea. Mintegy 2500 főnyi közönség gyűlt össze kedden a Károly-pályán, hogy a Crișana-CAO kombinált-Bocskai mérkőzést végignézzék. A pálya a hatalmas zápor miatt alkalmasabbnak látszott egy vízipólo-, mint futballmérkőzés lejátszására.

Vancu bíró sípjelére pont hétkor kezdetét vette a mérkőzés.

A Bocskai kezd. de lapos labdáik elakadnak a pálya felázott talaján s hamarosan az oradeaiakhoz kerül a labda. A „bomba” csatár sor támad s a villámgyors levezetésből sarokrugást érnek el a Bocskai ellen. Haláti áll a labdának s a következő pillanatban, a mérkőzés második percében Haláti gyönyörű sarokrugását az értelmes Bodola a Bocskai hálójába továbbítja. (1:0). A Bocskai most veszélyesebbnél-veszélyesebb támadásokat indít, de a kombinált védelme s a felázott talaj a legszebben kidolgozott támadásokat is rombadönti. Így esik meg az a váratlan fordulat, hogy az első félidő harmincnyelcadik percében egy villámgyors támadás csattanójaként Bodola berugja a mérkőzés második gólját a Bocskainak (2:0).

A második félidő oradeai támadással indul s megismétlődik az első félidő kezdete. A második félidő második percében a villámgyors Kocsis áttöri a védelmet s egy irtózatos bombát küld a Bocskai kapujára. Bodolának csak elébe kell tennie a lábát, s a harmadik gól bevágódik a tehetetlen kapus hálójába (3:0).

Elkeseredett küzdelembe kezd most a Bocskai s egy negyedóra az oradeaiak szinte eltűnnek a pályáról, igaz, a védelmük derekasan dolgozik s nem is tehet arról, hogy a Bocskai a második félidő 15. percében egy gyönyörűen kidolgozott gólt helyez el Czinczér hálójában (3:1). Változatos támadásokkal telik el a mérkőzés hátralévő ideje s még a mérkőzés utolsó percében sem látszott — egyik részről sem — véglegesnek az eredmény.

Vancu bíró gyengén bírskodott: számtalanszor tévedett ítélezéseivel mindkét fél részére, a felázott pálya alkalmatlan volt arra, hogy a csapatok kimutathassák tudásuk javát főképpen sokat akadályozta a Bocskai érvényesülését, amelynek közismert játéktíljé a lapos passzjáték. (S.)

Az OETR nem engedélyez többé magyar csapatoknak romániai mérkőzést

Budapestről jelentik: Májusban indult meg az érintkezés több éves szünet után a román és magyar labdarugó sport között. Alig két hónap telt el a „békegalamb” Hungária cluji szereplése óta s a két ország labdarugói között ismét megszakadt az érintkezés.

Az OETR ugyanis átiratot intézett az OTT-nez, amelyben kifejté, hogy nézete szerint a magyar csapatok nem tartották be a sportbéke feltételeit, különösen annak a revánsmérkőzésekre vonatkozó kikötését, ezért a maga részéről felfüggeszti a magyar csapatok romániai mérkőzéseinek engedélyezését. Az OTT tudomásul vette az átiratot. A tilalom nem vonatkozik a többi sportágakra.

Az új helyzet nem érinti a Bocskai cluji mérkőzését, mivel annak engedélyezése előbb megtörtént.

Összeállították az olimpián szereplő magyar vízipólo-válogatott-csapatot

Budapestről jelentik: Az olimpiai játékokra a következő magyar vízipólo csapatot állították össze: Kapus: Bródi (III. ker. TVE), Kutási (UTE). Háttvédek: Homonnai (MTK), Sárkány (III. ker. TVE), Hazai (MTK). Fedezet: Halasi (UTE), Molnár (FTC), Csátár: Bozsi (UTE), Német, (UTE), Brandi (MTK), Tari (MAC).

Bárány kapitány a következő rangsort állította össze az úszók számára: Csik (BEAC), Gróf (UTE), Lengyel (BEAC), Abai-Nemes dr (PAC), Angyal (TSC), Zólyomi (BBTE), Gombos (LASE), Vajda (BEAC), Harsányi Vera (BSE), Ács Ilona (Iszok), Lenkey Magda (III. ker. TVE), Biró Ágnes (UTE), Salgó Boriska (BSE), Györfi Irén (UTE) és a 13 éves Erdélyi Mese.

Săcueni sporthirek. A săcueni CS 5:0 arányban legyőzte vasárnap az oradeai játékosokkal megerősített salardi CS-t. — Vasárnap Euzonhatodikán villanyfényes esti mérkőzést játszik a săcueni CS Vaiea lui Mihai ellen. A nagy sporteseményt délután népünnepély előzi meg s reggelig tartó táncmulatság zárja be a főünnepet a rendezőség a pálya bekerítésére fordítja. (Ifj. K. B.)

Ausztrália a DC döntőjében. Londonból jelentik: Az ausztrál-német Davis Cup zónaközi döntő keddi utolsó napján Mc. Grath 6:3, 5:7, 6:4, 6:4 arányban győzött Henkel ellen. Ausztrália ezzel a végső győzelemhez szükséges harmadik pontot is megszerezte. A kihívásos döntőben tehát az ausztrálok lesznek az angolok ellenfelei.

Főtisztelendő Plébániai Hivatal!

Ha templomot, iskolát vagy más egyházi épületet kell építeni, átalakítani, tatarozni, szilveszter felajánlom szolgálataimat. Megkeresésre saját költséggel a helyszínre utazom és ott helyben elkészítem költségvetésemet, amely minden más ajánlatnál méltányosabb lesz. Régi gyakorlatom, kiváló szakembereim, nagy üzleti összeköttetésem lehetővé tették, hogy mindenütt a legnagyobb megelégedésre dolgozhattam. Legyen szabad például megemlítenem, hogy a baia-spriei gyönyörű templom renoválásánál dr. Czumbel Lajos plébános úr legmesszebbmenő elismerését nyertem meg. Kiváló tisztelettel:

BALINT DANIEL
építő vállalkozó, Oradea, Str. Academiei No. 2.
Telefon: 48.

Apcéhiedetéseik

Lakás

Üzlethelyiség
kiadó. Oradea, Strada
Tache Jonescu 55. sz.

Kiadó
3 szobás modern balkonos szép utcai lakás november 1-re. Oradea, Strada Tache Jonescu No. 15.

Nyaralók figyelmébe!
Olcsó szobák kaphatók a Félix-fürdői állomáshoz 100 méterre. Erdőkölödni az erdőszelvényen.

Nyári hónapokra
kiadó szép utcai butorozott szoba a strandhoz közel. Str. Stramba 2. szám. Oradea.

Kiadó
2 szobás, turdószobás, kertés lakás. Oradea, Str. Ciordas 46. sz. a. Evi bér: 18.000 lei és vízdíj.

Egy
kis udvari szoba, konyha, speizos lakás 6-sz. szes mellékhelyiségekkel augusztus 1-re kiadó. Oradea, Str. Eliade Rădulescu No. 13.

Szoba-konyhás
lakás mellékhelyiségek kiadó augusztus 1-re. Oradea, Parcul Carmen Sylva No. 6.

Butorozott
szoba kiadó. Oradea, Str. Xenopol 13.

Hűlőpéle

Fűszerüzlet
átadó azonnalra. Oradea, Str. Plevnei 1.

Tisztviselő
augusztus 1-től kezdődő kététi oradeai tartózkodása idejére különbejárati butorozott szobát keres. Címeket armegjelöléssel a kiadóba kérek.

Adás-vétel

Országos
mértékű kaptarok és egy méh család olcsón eladó. Oradea, Strada Cloșca No. 1-a szám.

Jókarban
levő 2 ágy, 2 éjjeli szekrény eladó. Oradea, Str. Varsovia No. 46. Catalin-telep.

MAGAS
árért veszek aranyt, ezüstöt, briliántot, bármilyen mennyiségben. HERBST ékszerész, Oradea, Regele Ferdinánd No. 3.

Disznóbőr utításkát
jókarban vennék. Oradea, Str. Nicolae Zsiga No. 18.

Kijátszott
mesterhegedu eladó. Oradea, Str. Turnitorilor No. 4.

Eladó
alig használt 3 darab löszőr matrác. Oradea, Strada Alexandri 32. emelet.

Eladó
jégszekrény, könyvszekrény, barokk ebéd-lő, antik szekrény. Oradea, Strada Bratianu No. 21.

PUHA OLMOT álln-dóan vesz a Szent László-nyomda r. t. Oradea, Strada Regele Carol No. 5.

Alkalmazás

Özvegy asszony
uri család mellett házvezetést elvállalna vidéken is. Cím: Oláh János, Oradea, Str. Simeon Stefan No. 9.

Gyermektelen
tisztviselő keres lehetőleg központban egy szobás, előszobás, esetleg 2 kisháló lakást. Címeket a kiadóba kér.